Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Nr. 2. Warszawa, dnia 15 stycznia 1935 r. **Rok XVIII.**

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł. **Cena egzemplarza 3 zł.**

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. **Nr. 30-400** „Centralna Księgowość Ministerstwa Skarbu", zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn.".

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.
Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Daniłłowiczowska Nr. 1. Telef. 696-87.

TREŚĆ.

A. DZIAŁ URZĘDOWY.

II. OKÓLNIK Nr. 1.

A.

II. Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

1.

OKÓLNIK Nr. 1

z dnia 7 stycznia 1935 r.

o stosowaniu przepisów ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych.

(Nr. SF. 1-10-2).

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego), Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów Miast.

Po dokonaniu zmian w ustawie z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych i po ogłoszeniu jednolitego jej tekstu w Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 106, poz. 884, i częściowej dalszej zmianie na skutek rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o poprawie gospodarki i finansów związków samorządowych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 846), oraz po wydaniu jednolitego tekstu rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy z dnia 23 listopada 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 113, poz. 937), zmienionego rozporządzeniem z dnia 18 maja 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 400), zaszła potrzeba wprowadzenia pewnych zmian do okólników, wydanych w tej materji w latach ubiegłych. Uznając konieczność zebrania i usystematyzowania w jedną całość dotychczasowych okólników w tym zakresie i ułatwienia w ten sposób zarówno zarządom związków samorządowych, jak i władzom nadzorczym nad niemi, stosowania zawartych w tych okólnikach wskazówek i wyjaśnień, wydaję w porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu poniższe zarządzenia. Przytoczone w tych zarządzeniach — bez dalszego określenia — artykuły i paragrafy oznaczają odpowiednio: artykuły — przepisy ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych, paragrafy — przepisy rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy. Słowa zaś „ustawa" i „rozporządzenie" bez bliższego określenia — oznaczają wyżej wymienioną ustawę i rozporządzenie.

Uchwały związków samorządowych o dodatkach komunalnych do podatków państwowych.

Do art. 1 i § 2.

Według § 2 ust. 4 „uchwały, określające wysokość dodatków do podatków (opłat) pań-

stwowych, winny zarządy związków komunalnych udzielać do wiadomości organom powołanym do wymiaru właściwych podatków państwowych przynajmniej na miesiąc przed rozpoczęciem okresu budżetowego". O ile chodzi o uchwały w sprawie pobierania dodatków do państwowego podatku gruntowego w wysokości ponad 100% do 150% (art. 14 ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 505), powyższy termin był odpowiedni, jak długo okres budżetowy był zgodny z rokiem kalendarzowym, a termin płatności I raty podatku przypadał na czas od 15 marca do 15 kwietnia. Urząd skarbowy miał bowiem otrzymywać odnośne uchwały przed rozpoczęciem prac koło repartycji i przypisu podatku gruntowego. Od czasu jednak, gdy okres budżetowy rozpoczyna się z dniem 1 kwietnia, a I rata podatku gruntowego płatna jest w ciągu kwietnia, oznaczony termin przesyłania wspomnianych uchwał (t. j. do dnia 1 marca) jest zapóźny, przypis bowiem podatku gruntowego z końcem lutego jest niejednokrotnie jeśli nie na ukończeniu, to w każdym razie w znacznej części uskuteczniony. W razie więc przesłania uchwały dotyczącej dodatków w ostatnich dniach terminu, (jak to przeważnie następuje), znaczna część pracy musi być na nowo dokonana, co nietylko powoduje niepotrzebną stratę czasu, lecz także uniemożliwia obliczenie podatku, przypisanie go w księgach bierczych i zwrócenie gminom ksiąg bierczych „B" przed terminem płatności I raty, zwłaszcza, że w związku z kończącym się w tym czasie okresem budżetowym, muszą być wykonane różne pilne czynności. Dla uniknięcia powyższych trudności oraz w interesie terminowego poboru dodatków komunalnych, jest rzeczą konieczną aby uchwały związków samorządowych, określające wysokość dodatków do państwowego podatku gruntowego ponad 100%, przesyłane były przez zarządy związków samorządowych urzędom skarbowym, wraz z dowodem zatwierdzenia ich przez władze nadzorcze, przed rozpoczęciem prac wymiarowych, t. j. w terminie do końca grudnia.

Co do trybu postępowania władz nadzorczych przy zatwierdzaniu uchwał związków samorządowych w sprawie podwyższania normy dodatków komunalnych do państwowego podatku gruntowego ponad 100% oraz w sprawie pobierania dodatków do procentowych opłat stemplowych od aktów notarjalnych i dodatków do opłat państwowych od wyrobu i przerobu spirytusu, od wyrobu drożdży oraz sprzedaży spirytusu i napojów alkoholowych, tudzież wyrobu i magazynowania napojów winnych — udzielam następujących wskazówek:

Dodatki do opłat państwowych od sprzedaży napojów alkoholowych, wyrobu i magazynowania napojów winnych, przerobu spirytusu z wyjątkiem oddziałów rektyfikacyjnych przy gorzelniach (niesamoistnych rektyfikacyj) winny być uchwalone na dany rok kalendarzowy, natomiast dodatki od wyrobu spirytusu, oczyszczania spirytusu w oddziałach rektyfikacyjnych przy gorzelniach oraz wyrobu drożdży — winny być uchwalane na okres obrachunkowy tych zakładów, t. j. na kampanję, która trwa od 1 września jednego roku do 31 sierpnia drugiego roku (art. 62 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. — Dz. U. R. P. Nr. 63, poz. 586, oraz § 14 ust. 6 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 września 1932 r. Dz.U. R. P. Nr. 88, poz. 746).

Ponieważ do uchwał podatkowych związków samorządowych, podlegających zatwierdzeniu władzy nadzorczej, powinien być m. in. dołączony preliminarz budżetowy odnośnego związku, przeto zwykle uchwały tego rodzaju są rozpatrywane przez władzę nadzorczą równocześnie z przedstawionym jej do zatwierdzenia preliminarzem budżetowym. W konsekwencji jednakże uchwały związków samorządowych o poborze omawianych dodatków nie zawsze mogą być właściwym organom wymiarowym podane do wiadomości w takim terminie, ażeby mogły one być uwzględnione przy wymiarze danin państwowych. Komplikuje to wymiar tych danin i opóźnia, jeśli nie udaremnia pobór dodatków na rzecz związków samorządowych. Celem usunięcia tych ujemnych skutków zarządzam, ażeby uchwały związków samorządowych, dotyczące dodatków wyżej wymienionych, zatwierdzane były przez władzę nadzorczą nawet przed otrzymaniem przez nią preliminarzy budżetowych tychże związków, o ile tylko władza nadzorcza stwierdzi, iż dodatki te w tejże wysokości pobierane były przez odnośne związki w poprzednim roku budżetowym, gdy więc stanowią one niejako już normalne, z roku na rok się powtarzające, źródło dochodowe tychże związków, i o ile władza nadzorcza na podstawie znajomości warunków lokalnych nie będzie miała wątpliwości co do konieczności dalszego poboru podwyższonych dodatków.

Jednocześnie zarządzam, aby każda gmina, wprowadzająca dodatek komunalny do procentowych opłat stemplowych od aktów notarjalnych, przesyłała po 3 egzemplarze zatwierdzonej przez władzę nadzorczą uchwały w przedmiocie dodatku komunalnego izbie skarbowej oraz urzędowi skarbowemu, w których okręgu ma siedzibę (§ 16 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 października 1932 r. Dz. U. R. P. Nr. 99, poz. 842). Te gminy, które wprowadziły dodatek komunalny przed otrzymaniem do wiadomości niniejszego okólnika, mają przesłać egzemplarze uchwały w ciągu 2-ch tygodni. To samo dotyczy wszelkich zmian pierwotnego tekstu uchwały, o jakiej mowa.

Dodatek komunalny do podatku państwowego od gruntów kościelnych.

Do art. 2.

Dodatki komunalne do podatku państwowego od gruntów kościelnych na obszarze województw południowych, nasunęły pewne wątpliwości w praktyce przy wymiarze ich w związku z powtarzającym się we wszystkich ustawach gminnych, obowiązujących na obszarze tych województw, przepisem, iż do opłacania dodatków do podatków bezpośrednich nie mogą być pociągani pasterze dusz co do ich kongruy.

W związku z powyższem wyjaśniam co następuje:

Przepisy o kongrui na obszarze b. zaboru austrjackiego zawarte były w ustawie z dnia 19 września 1898 r. (Dz. u. p. Nr. 176), zmienionej następnie częściowo ustawami z dnia 24 lutego 1907 roku (Dz. u. p. Nr. 56) i z dnia 28 marca 1918 r. (Dz. u. p. Nr. 115). W okólniku Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia 1925 roku, zawierającym instrukcje celem wykonania art. XXV Konkordatu (Mon. Pol. z 4 września 1925 roku Nr. 204, poz. 877) wśród przepisów prawnych, których jako sprzecznych z Konkordatem, a częściowo i z Konstytucją, nie należy nadal stosować wobec Kościoła Katolickiego i Jego członków, wymieniono także trzy powyższe ustawy austrjackie, dotyczące kongruy. Następnie także z postanowień § 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów i Ministrów: Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych, Skarbu, Sprawiedliwości, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 25 marca 1933 roku w sprawie wykonania postanowień Konkordatu, zawartego między Stolicą Apostolską a Rzecząpospolitą Polską (Dz. U. R. P. Nr. 24, poz. 197) wynika, iż przepisy ustawowe, dotyczące kongruy, w Państwie Polskiem nie obowiązują.

W tym stanie rzeczy bezprzedmiotowemi także stały się i nie mogą być w Państwie Polskiem stosowane te przepisy ustaw gminnych, które są oparte na przepisach o kongrui, wobec czego wymiar dodatków komunalnych do podatku państwowego od gruntów kościelnych na obszarze województw południowych powinien być dokonywany bez ograniczeń, przewidzianych — w związku z kongruą — w ustawach gminnych.

Samoistny podatek komunalny od gruntów państwowych.

Do art. 2 i § 3.

Zdarzają się wypadki, iż związki samorządowe obciążają samoistnym podatkiem komunalnym grunty państwowe, zajęte pod place ćwiczeń, boiska sportowe, poligony, magazyny amunicyjne i t. p. W związku z tem wyjaśniam, że te grunty państwowe, które ze względu na swoje specjalne przeznaczenie nie mogą być użytkowane w znaczeniu użytkowości rolnej, jako to: grunty forteczne, place ćwiczeń wojskowych, tory kolejowe, drogi publiczne, stoki, rowy i t. p., nie mogą być obciążone samoistnemi podatkami komunalnemi. Inne natomiast grunty państwowe, nie posiadające specjalnego przeznaczenia, wyłączającego możność ich użytkowania w powyższem znaczeniu, mogą podlegać opodatkowaniu na rzecz związków samorządowych i to niezależnie od tego, czy są faktycznie użytkowane w znaczeniu użytkowości rolnej, czy też leżą odłogiem.

Podatek komunalny od budynków na obszarze gmin miejskich.

Do art. 6.

Maksymalne normy dodatków komunalnych do państwowego podatku od nieruchomości nie mogą przekraczać następujących wysokości:

1) 30% podatku państwowego w gminach miejskich, liczących do 25.000 mieszkańców.

2) 32,5% podatku państwowego w gminach miejskich, liczących ponad 25.000 mieszkańców.

Gminy miejskie, które prowadzą budowę kanalizacji lub wodociągu, jako też gminy, które podejmują roboty inwestycyjne dla zatrudnienia bezrobotnych, mogą wyjątkowo pobierać dodatek komunalny w wysokości 55% względnie 57,5%, zależnie od wyżej wskazanej liczby mieszkańców, o ile zwiększone wpływy z tego źródła użyte być mają na wymienione cele.

Wszystkie powyższe stawki mogą być przekraczane tylko za specjalnem mojem zezwoleniem, wydanem w porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu.

Zarazem zaznaczam, że władze nadzorcze powinny odmawiać zatwierdzenia uchwał rad miejskich o wprowadzeniu samoistnych podatków od budynków zamiast dotychczas pobieranych dodatków do państwowego podatku od nieruchomości z następujących względów:

1) pobór podatku od budynków w postaci dodatku do państwowego podatku od nieruchomości upraszcza akcję wymiarową i poborową tego podatku, gdy wymierzają go, pobierają i ściągają władze skarbowe równocześnie z odnośnym podatkiem państwowym, wskutek czego miasta unikają kosztów połączonych z utrzymaniem aparatu do wymiaru i poboru tegoż podatku samoistnie;

2) nie jest wskazane i celowe ustalanie podstaw wymiaru podatku od budynków odrębnie przez władze skarbowe dla wymiaru państwowego podatku od nieruchomości, a odrębnie przez władze samorządowe dla wymiaru samoistnego podatku od budynków, względnie uskutecznianie wymiaru podatku od budynków odrębnie przez władze skarbowe, a odrębnie przez władze samorządowe, gdyż w takim wypadku władze samorządowe dochodziłyby bardzo często do innych wyników wymiarowych, niż władze skarbowe.

Z przytoczonych powodów należy uznać utrzymanie na przyszłość kumulacji samorządowego podatku od budynków z państwowym podatkiem od nieruchomości — za konieczne i celowe.

Dodatki komunalne do podatków państwowych od spożycia, zużycia względnie produkcji.

Do art. 10 i §§ 33, 34 i 35.

Stosownie do art. 43 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o monopolu spirytusowym, opodatkowaniu kwasu octowego i drożdży oraz sprzedaży napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. Nr. 63, poz. 586), w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 96, poz. 863) od udziału w opłacie monopolowej od spirytusu wyłączone są gminy, które stosownie do postanowień art. 6 ustawy przeciwalkoholowej z dnia 21 marca 1931 r. (Dz.

U. R. P. Nr. 51, poz. 423), uchwaliły w obrębie swych granic całkowity zakaz sprzedaży napojów alkoholowych, zawierających więcej niż 4,5% alkoholu.

Gminy więc miejskie i gminy wiejskie z uprawnieniami finansowemi gmin miejskich (art. 72 ustawy), które wprowadziły u siebie zakaz sprzedaży napojów alkoholowych nie będą otrzymywać udziałów w dodatkach do podatków państwowych od spożycia, zużycia względnie produkcji, rozdzielanych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na podstawie art. 10 ustawy. Również wydziały powiatowe, jako wykonujące przepisy ust. 6 art. 10 ustawy i § 35 rozporządzenia zaniechają wypłaty udziałów z otrzymywanych z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych kwot z dodatków do podatków państwowych od spożycia, zużycia, względnie produkcji tym gminom wiejskim, które wprowadziły u siebie zakaz sprzedaży napojów alkoholowych.

W razie wprowadzenia przez poszczególne gminy zakazu sprzedaży napojów alkoholowych— P. P. Wojewodowie zechcą niezwłocznie zawiadamiać o tem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Jednocześnie wyjaśniam, że tak, jak dotychczas, nie należy nadsyłać Ministerstwu Spraw Wewnętrznych pokwitowań z odbioru przez związki samorządowe przesłanych im kwot z tytułu udziału we wpływach z dodatków komunalnych do podatków państwowych od spożycia, zużycia względnie produkcji. Natomiast każdy związek samorządowy powinien sprawdzić wysokość otrzymanej kwoty z wysokością kwoty, wskazanej mu przez Pana Wojewodę na podstawie przesłanego Panu Wojewodzie przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wykazu kwot przekazanych. W razie stwierdzenia niezgodności co do wysokości kwoty otrzymanej i kwoty wskazanej w wykazie, powinien zainteresowany związek samorządowy reklamować tylko do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych za pośrednictwem Pana Wojewody, a nie do innych urzędów państwowych (np. urzędów skarbowych), jak to się nieraz zdarza.

Samoistny podatek komunalny od towarów, przywożonych drogami żelaznemi lub wodnemi.

Do art. 12.

Poniżej wyszczególnione towary, które, — jako podlegające państwowym podatkom od spożycia, zużycia wzgl. produkcji, lub stanowiące przedmiot monopolu państwowego, — wolne są od miejskiego podatku od towarów, przywożonych drogami żelaznemi lub wodnemi.

1) tytoń i wyroby tytoniowe,

2) sól jadalna tak czysta, jak i skażona,

3) spirytus tak czysty jak i skażony, oraz wszelkie wyroby wódczane,

4) kwas octowy,

5) drożdże piekarniane,

6) napoje winne w rozumieniu ustawy z dnia 22 października 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 99, poz. 763), a więc: wina naturalne (gronowe, owocowe i rodzynkowe), wina gazowane, wina musujące, miód pitny, moszcze oraz wina sztuczne,

7) wszelkie gatunki piwa, do których zalicza się też i porter,

8) cukier,

9) oleje mineralne i ich przetwory,

10) zapałki i zapalniczki.

Zwolnienie od podatku komunalnego materjałów, przeznaczonych do budowy dróg.

Ministerstwo Komunikacji stosuje daleko idącą obniżkę taryf kolejowych na materjały, przeznaczone do budowy dróg — celem spowodowania obniżenia cen tych materjałów i—co zatem idzie — poparcia w ten sposób akcji budowy i przebudowy dróg bitych. Wskutek jednak obciążenia przywozu kolejowego podatkiem komunalnym od ładunków kolejowych — ceny wspomnianych materjałów kształtowałyby się w niektórych miejscowościach pomimo zamierzonej obniżki jeszcze zbyt wysoko, udaremniając w znacznej mierze poważną ze strony kolei państwowych ofiarę.

W związku z powyższem, proszę Panów Wojewodów o wywarcie wpływu na gminy miejskie, uprawnione do poboru podatku od ładunków kolejowych, w kierunku przeprowadzenia zwolnienia od tego podatku kostki kamiennej i materjałów, przeznaczonych do budowy dróg. Zwolnienie to jest tem bardziej uzasadnione, że obniżenie odnośnych taryf przewozowych połączone będzie z wydatną korzyścią interesowanych gmin miejskich.

Stosownie do p. 4 art. 26 i w związku z art. 33 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 846) podatek od towarów, przywożonych drogami żelaznemi lub wodnemi, wygaśnie z dniem 31 marca 1935 r., t. j. z końcem roku budżetowego 1934/35. Po upływie tego roku budżetowego — w ciągu kwietnia 1935 r. — zechcą P. P. Wojewodowie zebrać na obszarze podległych Im województw i przedstawić Ministerstwu Spraw Wewnętrznych sumy wpływów z powyższego podatku, osiągniętych w poszczególnych miastach w ciągu tego roku budżetowego, jak również ogólne sumy osiągniętych w tych miastach dochodów zwyczajnych.

Opłata od pism, tyczących się przeniesienia własności rzeczy nieruchomych.

Do art. 13 i § 59.

Stwierdzono w kilku wypadkach, iż zarządy związków samorządowych wchodzą w umowy z poszczególnymi notarjuszami, przyznając im dłuższe terminy wpłat dodatków komunalnych, przewidzianych w art. 13, aniżeli ustalone w ustawie i w rozporządzeniu wykonawczem. Praktyka taka, niedopuszczalna z punktu widzenia prawnego, pociąga za sobą nieregularny dopływ dodatków do kas samorządowych i narazić może związki samorządowe na straty; należy jej zatem bezwarunkowo zaniechać.

Podatek komunalny od zaprotestowanych weksli.

Do art. 14 i § 67.

Ponieważ zdarzały się wypadki, że niektóre gminy odmawiały przyjęcia kwot, pobranych przez urzędy pocztowe tytułem ½%-owego podatku komunalnego od zaprotestowanych weksli, ustanowionego art. 14, przeto wyjaśniam, że z brzmienia art. 14 wynika wyraźny obowiązek poboru przez gminy wiejskie i miejskie podatku od weksli, przedstawionych do protestu, i że zatem zrzeczenie się przez gminę prawa poboru tego podatku jest niedopuszczalne.

Również niektóre gminy odmawiały przyjęcia od urzędów pocztowych (agencyj) należności z tytułu podatku od zaprotestowanych weksli w tych wypadkach, gdy urzędy te przekazywały wspomniane należności częściej, niż 1-go i 15-go każdego miesiąca. W związku z tem stwierdzam, że przepis § 67 ma na celu niedopuszczanie, aby organa (notarjusze, sądy, urzędy pocztowe), uprawnione do sporządzania protestów weksli, przetrzymywały wspomniane należności gmin dłużej niż 15 dni. Zatem, wbrew twierdzeniu niektórych gmin, nie jest wykluczona możliwość wcześniejszego przekazywania tych wpływów, gdyż uważać to należy za udogodnienie dla gmin. Gminy więc nie powinny odmawiać przyjmowania od urzędów pocztowych należności z podatku od zaprotestowanych weksli, przekazywanych im częściej niż co 15 dni, i tem samem nie powinny utrudniać urzędom pocztowym prowadzenia ich rachunkowości.

Podatek od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk.

Do art. 18 i § 79.

Niektóre związki samorządowe, powołując się na przepisy art. 18, pobierały komunalny podatek od publicznych zabaw i rozrywek, gdy radjoodbiorniki są umieszczone w zakładach gastronomicznych (restauracjach, cukierniach, kawiarniach). W związku z powyższem zalecam związkom samorządowym, aby nie pobierały podatku komunalnego od publicznych zabaw i rozrywek z powodu umieszczenia radjoodbiorników w zakładach gastronomicznych, gdyż względy kulturalno-oświatowe przemawiają raczej za poparciem, a nie utrudnianiem rozpowszechniania radjofonji.

Samoistne podatki komunalne, obciążające źródła, nie wymienione w ustawie.

Do art. 20.

Niektóre powiatowe związki samorządowe na terenie b. dzielnicy rosyjskiej zamierzały pobierać samoistny podatek od nieużytków rolnych, położonych na ich obszarze. Odnośne swe uchwały opierały sejmiki powiatowe na art. 20. Na podstawie wymienionego art. 20 mogą powiatowe związki samorządowe pobierać samoistne podatki, obciążające inne źródła, niewymienione w ustawie. Tymczasem nieużytki rolne należą do gruntów, które są objektem podatkowym uwzględnionym w ustawie. W myśl ustawy grunty mogą być opodatkowane na rzecz związków samorządowych jedynie w formie dodatku do podatku państwowego; wynika z tego, iż powiatowe związki samorządowe nie mogą pobierać samoistnych podatków od gruntów bez względu na ich użytkowość rolną. Wymiar i pobór państwowego podatku gruntowego na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej opiera się na obowiązujących dotychczas w tym względzie ustawach rosyjskich. Zgodnie z art. 120 rosyjskiej ustawy o podatkach bezpośrednich (Zb. pr. t. V, wydanie 1903 r.) od podatku gruntowego zwolnione zostały nieużytki, do których przykładowo zaliczają się grunty pod cmentarzami, wydmy piaszczyste, błota zupełnie nieprodukcyjne, drogi i t. p. Interpretacja powyższego postanowienia prowadzi niewątpliwie do wniosku, iż zamiarem ustawodawcy było zwolnienie nieużytków od podatku oraz, że miarodajnem do ustalenia jakie grunty uważać należy za nieużytki powinno być stwierdzenie ich użytkowości w znaczeniu użytkowości rolnej. Analogicznie też w myśl art. 5 rosyjskiej ustawy o podatkach bezpośrednich (Zb. pr. t. V, wydanie 1903 r.) w związku z art. 41 rosyjskiej ustawy o powinnościach ziemskich (Zb. pr. t. IV wydanie 1899 r.) podatkowi gruntowemu podlegają tylko grunty użytkowe. Zwolnienie nieużytków od podatku jest zresztą ze względów słuszności zupełnie uzasadnione, bo nieużytek właścicielowi nie daje dochodu, podatek zatem od nieużytku byłby faktycznie pośredniem opodatkowaniem innych źródeł dochodowych właściciela nieużytku, z których tenże właściciel opłaca i tak podatek w innej, bezpośredniej formie. Jedyną do pewnego stopnia słuszną podstawą do opodatkowania nieużytków mogłoby być dążenie do zmuszenia ich właścicieli, ażeby nieużytki te starali się poddać kulturze rolnej. Wzgląd ten jednakże nie może być decydujący, bo do celu podniesienia kultury rolnej służą związkom samorządowym inne środki. Powtóre — zasadniczo polityka podatkowa może służyć celom polityki gospodarczej tylko drugorzędnie i to tylko wtedy, gdy nie staje w sprzeczności z kardynalnemi zasadami wszelkich danin publicznych. Z temi zasadami koliduje jednak podatek od nieużytków, bo obciąża przedmiot, nie dający dochodu, ani też nie przedstawiający aktualnej wartości majątkowej. Stojąc na stanowisku zasadności takiego podatku, doszlibyśmy do tego, że żądalibyśmy zapłaty podatku od obywatela, który nie posiada żadnego innego objektu, oprócz nieużytków, co byłoby niewłaściwem. Wreszcie wspomniane wyżej względy formalne, t. j. niezgodność z przepisami ustawy, wskazują również jasno, że podatek od nieużytków nie może być pobierany przez powiatowe związki samorządowe.

Samoistny podatek komunalny od psów.

Do art. 20 i § 100.

Szerzenie się wścieklizny zwierząt w Polsce, stanowiące stale i groźne niebezpieczeństwo, zarówno dla ludzi, jak i dla zwierząt gospodarskich, powoduje wielkie utrudnienia dla Rządu przy zawieraniu umów weterynaryjnych z innemi państwami, państwa te bowiem wysuwają daleko idące ograniczenia przy imporcie zwierząt

z Polski. Międzynarodowy Komitet zwalczania epizoocji na II zjeździe, odbytym w Paryżu w r. 1928, powziął szereg uchwał w sprawie akcji przeciwko wściekliźnie w celu całkowitej likwidacji tej choroby. W jednej z tych uchwał położono również nacisk na konieczność ogólnego obowiązkowego opodatkowania psów, jako na jeden ze środków walki ze wścieklizną. Komunalny podatek od psów nie cieszy się wśród ludności popularnością, wobec czego, oraz z powodu małej stosunkowo wydajności tego podatku przez wiele uprawnionych do jego poboru związków samorządowych, nie jest wcale wprowadzany. Z uwagi jednak na motywy wyżej przytoczone zalecam powiatowym związkom samorządowym i gminom miejskim, aby podatek od psów był wprowadzony tam, gdzie go dotychczas nie było, — oraz — aby stawka podatku określona była w takiej wysokości, iżby przeciwdziałała utrzymywaniu przez ludność dużej ilości psów.

Stawki roczne podatku od psów nie powinny przekraczać.

a) za pierwszego psa, podlegającego opodatkowaniu — 30 zł.,

b) za drugiego psa, podlegającego opodatkowaniu — 40 zł.,

c) za każdego następnego psa, podlegającego opodatkowaniu — 50 zł.

Maksymalne stawki podatku od psów w gminach miejskich mogą być dwa razy większe.

Statut o podatku od psów powinien odpowiadać statutowi wzorowemu, ogłoszonemu jako załącznik Nr. 4 do § 100.

Jednocześnie wyjaśniam, co następuje:

Instrukcja służby śledczej zezwala poszczególnym oficerom i szeregowym P. P. na używanie w służbie własnych psów śledczych i psów-towarzyszy (obronnych), pod warunkiem stwierdzenia odpowiednich kwalifikacyj tych psów przez właściwe władze policyjne.

Z uwagi na to, że odpowiednio wyszkolony pies jest skutecznym środkiem pomocniczym tak w służbie prewencyjnej jak i śledczej, że w wielu wypadkach, szczególnie zaś przy obławach, patrolach nocnych, pościgach i t. p. użycie i współdziałanie psa-towarzysza w znacznym stopniu może przyczynić się do powodzenia prowadzonej akcji, a jednocześnie wydatnie podnosi osobiste bezpieczeństwo policjanta, Centrala Służby Śledczej zachęca szeregowych i oficerów P. P. do utrzymywania i możliwie najszerszego użycia w służbie psa-towarzysza. W niektórych województwach akcja ta została zapoczątkowana i daje dobre wyniki, poważną jednak przeszkodą w jej prowadzeniu jest podatek komunalny od psów. Opłacenie tego podatku, niepomiernie wysokiego w stosunku do możliwości płatniczych policjantów, odstręcza ich od utrzymywania psów.

Korzyści, jakie w służbie bezpieczeństwa daje pies są bezsporne i powszechnie uznane. W interesie służby leży jak najszersze rozpowszechnienie użycia psów obronnych i usunięcie wszelkich przeszkód, które akcję w tym kierunku mogłyby hamować.

Z tych względów uważam za wskazane zwolnienie przez związki samorządowe od podatku komunalnego psów śledczych i obronnych, stanowiących własność poszczególnych oficerów i szeregowych P. P., o ile psy te posiadają odpowiednie kwalifikacje służbowe i są uznane za psy służbowe przez właściwe władze policyjne.

Zwolnienia od podatku należy udzielać w trybie, przewidzianym w § 8 statutu wzorowego o samoistnym podatku komunalnym od psów (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 113, poz. 937).

Podatek inwestycyjny.

Do art. 21 i §§ 101 i 102.

Przy wprowadzaniu podatku inwestycyjnego kierować się należy następującemi zasadami:

1. Podatek inwestycyjny może być wprowadzony tylko wtedy, gdy związek samorządowy, pomimo wyczerpania wszystkich innych źródeł dochodowych, nie ma środków na pokrycie niezbędnych wydatków inwestycyjnych.

2. Podatek inwestycyjny pobierany być może na obszarze gmin wiejskich na rzecz powiatowego związku samorządowego, zaś na obszarze gmin miejskich na rzecz tychże gmin.

3. Podatek inwestycyjny powinien być pobierany w formie dodatków do poszczególnych podatków komunalnych, zarówno samoistnych jak i dodatków do podatków państwowych, dopuszczonych ustawą, w wysokości nieprzekraczającej 50% każdego z tych podatków samoistnych i dodatków komunalnych. Za podstawę dla wymiaru podatku inwestycyjnego odnośnie dodatków komunalnych do państwowych podatków służy wysokość dodatku, przypadająca na rzecz związku samorządowego, wprowadzającego podatek inwestycyjny, bez 10% dodatku do państwowego podatku gruntowego na rzecz samorządu wojewódzkiego (art. 22). Natomiast 10%-owy udział samorządu wojewódzkiego w dochodach samorządowych z podatku od nieruchomości i podatku od przemysłu i handlu, oraz udział gmin wiejskich w podatku od przemysłu i handlu, przypadającego na rzecz powiatowego związku samorządowego, nie wpływa na zmniejszenie podstawy wymiaru.

4. Podatkiem inwestycyjnym obciążyć można płatników tylko niektórych podatków komunalnych, przyczem stawka dla płatników poszczególnych podatków może być różna. Z uwagi na konieczność utrzymania zdolności płatniczej płatników poszczególnych kategoryj podatków komunalnych — nie będą z reguły zatwierdzane statuty, które przewidują obciążenie podatkiem inwestycyjnym tylko płatników jednego podatku komunalnego. Również, ażeby nie przeciążać nadmiernie płatników danego podatku komunalnego, należy stosować niższą stawkę podatku inwestycyjnego w wypadkach, gdy płatnicy tego podatku obciążeni są znacznie daninami komunalnemi z innych tytułów, dotyczy to przedewszystkiem płatników podatku od nieruchomości, których obciążenie z tytułu dodatku komunalnego do państwowego podatku od nieruchomości, specjalnych opłat drogowych i podatku inwestycyjnego nie powinno przekraczać 100% normalnego podatku państwowego.

5. Ze względu na przeżywany obecnie kryzys gospodarczy, a częściowo ze względu na konieczność utrzymania cen artykułów pierwszej potrzeby na niskim poziomie, nie należy przypisywać podatku inwestycyjnego do następujących komunalnych podatków samoistnych, względnie dodatków do podatków państwowych:

a) podatku od kopalń, tem więcej, że wpływy z tego podatku przeznaczone są i tak wyłącznie na cele inwestycyjne;

b) podatku hotelowego;

c) podatku od przemysłu i handlu, opłacanego w formie dodatku komunalnego do państwowego podatku od obrotu;

d) podatku od towarów przywożonych drogami żelaznemi lub wodnemi;

e) podatku od zaprotestowanych weksli;

f) podatku od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk.

Nadto zaznaczam, że podatek inwestycyjny nie może być przypisany:

a) do podatku dochodowego, gdyż źródło to nie podpada ani pod kategorję podatków samoistnych, ani też dodatków komunalnych (pkt. 2 art. 21),

b) do podatku od spożycia, zużycia względnie produkcji, a to zarówno ze względu na postanowienia zawarte w ust. 8 art. 10, jak i z tego względu, że poboru tego podatku dokonywa się przez władze skarbowe łącznie dla wszystkich związków samorządowych w całem Państwie, a nie na rzecz poszczególnych związków.

O ile chodzi o dodatek komunalny do państwowego podatku gruntowego, podatek inwestycyjny może być przypisany do dodatków komunalnych z wyłączeniem 50% podwyżki, przewidzianej w ust. 2 art. 14 ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 505), a to z tego względu, że podwyżka ta nie jest stałem źródłem dochodowem samorządu i ma charakter wyjątkowy.

6. Podatek inwestycyjny w tych przypadkach, gdy będzie przypisany do dodatków do podatków państwowych, pobieranych przez władze skarbowe, pobierać będą, jak to wynika ze statutu wzorowego, dołączonego do niniejszego okólnika, — te same władze skarbowe. Wobec tego związki samorządowe powinny statuty podatku inwestycyjnego przesyłać władzom skarbowym w takim terminie, aby miały one możność wymierzenia i pobrania tego podatku łącznie z odnośnemi podatkami państwowemi.

7. Podatek inwestycyjny będzie zatwierdzony wyłącznie na jeden rok budżetowy i zatem do podatku tego, przypisanego do dodatków komunalnych do podatków państwowych, nie może mieć zastosowania art. 45, czyli, że władze skarbowe będą pobierały ten podatek tylko wtedy, gdy został on na dany rok budżetowy uchwalony i zatwierdzony. W wypadkach, gdy dana inwestycja przeprowadzona ma być według planu w ciągu kilku lat, organ stanowiący związku samorządowego może uchwalić ponownie na następny okres budżetowy statut o podatku inwestycyjnym, względnie przedłużyć jego moc obowiązującą i odnośną uchwałę przedstawić władzy nadzorczej do zatwierdzenia.

8. Zaznaczam, że z reguły nie należy wprowadzać podatku inwestycyjnego na budowę dróg i mostów dla tych powiatowych związków samorządowych, które wprowadziły specjalne opłaty drogowe, bowiem opłaty te służyć mogą również i na pokrycie wydatków związanych z budową dróg. W tych razach, gdy wpływy ze specjalnych opłat drogowych nie wystarczają na pokrycie wydatków na budowę dróg i mostów, których budowa uznana została za nieodzowną, uważam za wskazane raczej podwyższenie norm opłat drogowych, aniżeli wprowadzanie podatku inwestycyjnego.

Podatek inwestycyjny może być pobierany w wyjątkowych wypadkach przez oznaczony okres czasu. Praktyka wykazała, iż wiele związków samorządowych stworzyło dla siebie z podatku inwestycyjnego stałe źródło dochodowe. Ze względu na ciężki stan płatników, spowodowany obecną ogólną konjunkturą finansowo-gospodarczą, — konieczną jest jak najdalej posunięta oględność w obciążaniu ludności daninami wogóle, a podatkiem inwestycyjnym przedewszystkiem. W związku z tem oznajmiam, co następuje:

1) zatwierdzać będę tylko takie uchwały rad powiatowych względnie rad miejskich o poborze podatku inwestycyjnego, które uzasadnione będą istotnie wyjątkowemi okolicznościami, zbadanemi indywidualnie przez Pana Wojewodę przy uwzględnieniu miejscowych stosunków;

2) nie będą zatwierdzane uchwały o poborze podatku inwestycyjnego na cele nie wchodzące bezpośrednio do zakresu działania związku samorządowego, uchwalającego podatek;

3) nie będę zatwierdzał uchwał o poborze podatku inwestycyjnego na pokrycie wydatków na inwestycję dokonaną już w ubiegłych okresach budżetowych, lub na pokrycie annuitetu od pożyczek długoterminowych (annuitet jest wydatkiem zwyczajnym). Wyjątkowo mogą być zatwierdzane uchwały o wprowadzeniu podatku inwestycyjnego jedynie wówczas:

a) kiedy wskutek wykonania inwestycyj powstały poważne zaległości bierne lub zobowiązania krótkoterminowe, które nie mogą być pokryte z normalnych dochodów budżetowych i gdy nie jest możliwe osiągnięcie ulg w spłacaniu tych zobowiązań w drodze porozumienia z wierzycielami,

b) kiedy inwestycje dokonane zostały z pożyczki Ulenowskiej. Nadmieniam również, iż w okresie kryzysu gospodarczego nie uważam za właściwe pobieranie podatku inwestycyjnego z zamiarem rozpoczęcia inwestycyj po paru latach, gdy zebrane na ten cel wpływy okażą się niewystarczające;

4) nie będę zatwierdzał uchwał o poborze podatku inwestycyjnego w tych związkach samorządowych, w których pobór danin państwowych i komunalnych wykazuje znaczne zaległości podatkowe. W wypadku powzięcia uchwały o poborze podatku inwestycyjnego, uchwała taka

winna być przedłożona władzy nadzorczej do zatwierdzenia łącznie z preliminarzem budżetowym, uchwalonym na ten rok, w którym ma być pobrany podatek inwestycyjny. Bezpośrednia władza nadzorcza po dokładnem rozpatrzeniu uchwały o poborze podatku inwestycyjnego, przesyła w dalszym ciągu uchwałę wraz z budżetem i wyczerpującem sprawozdaniem co do celowości i konieczności poboru podatku wyższej władzy, jednak z takiem obliczeniem czasu, aby Ministerstwo Spraw Wewnętrznych mogło wydać decyzję przed decyzją władzy nadzorczej o zatwierdzeniu preliminarza budżetowego. Nie będę zatwierdzał uchwał o poborze podatku inwestycyjnego, przedstawionych przez związki komunalne po rozpoczęciu roku budżetowego, względnie nie wykazujących uzasadnienia co do nieodzowności potrzeby dokonania ze względu na interes publiczny w danym roku wydatku na inwestycję, którego związek komunalny nie może pokryć pomimo całkowitego wykorzystania wszystkich innych źródeł dochodowych.

Stwierdziłem w kilku wypadkach, że związki samorządowe zużywają na pokrycie wydatków inwestycyjnych kredyty przeznaczone na inne cele, a następnie, występując do mnie z prośbą o zatwierdzenie uchwały w sprawie poboru podatku inwestycyjnego, potrzebę wprowadzenia tego podatku uzasadniają m. in. koniecznością refundowania kredytów, zaczerpniętych z innych działów i stawiają w ten sposób władze nadzorcze wobec faktów dokonanych. Jeden ze związków samorządowych np. zużytkował na pokrycie wydatków związanych z budową szkoły rolniczej kredyty, przeznaczone na meljoracje, a następnie, występując z prośbą o zatwierdzenie podatku inwestycyjnego na budowę tej szkoły, prośbę swą uzasadniał koniecznością przywrócenia kredytów, przewidzianych na meljoracje. W związku z powyższem oznajmiam, iż tego rodzaju praktyka, polegająca na stawianiu władzy nadzorczej wobec faktów dokonanych, jest niedopuszczalna, a pokrywanie wydatków inwestycyjnych z kredytów, przeznaczonych na inne cele, nietylko nie będzie uznawane w przyszłości za motyw uzasadniający potrzebę zatwierdzenia uchwały o poborze podatku inwestycyjnego, lecz przeciwnie, traktowane będzie jako dowód niestosowania się do zarządzeń i wskazówek władz nadzorczych oraz jako dowód niewłaściwego gospodarowania funduszami związku samorządowego.

Opłaty.

Do art. 27 i § 110.

Przepisy art. 27 o opłatach za używanie samorządowych urządzeń i zakładów dobra publicznego oraz o opłatach administracyjnych za czynności i poświadczenia urzędowe organów samorządowych są przepisami ogólnemi, t. zn., że mają zastosowanie wtedy, gdy niema w danym zakresie przepisów specjalnych, np.: opłaty mytnicze, jako oparte na specjalnym przepisie art. 24 ustawy z dnia 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z 1921 r. Nr. 6 poz. 32), nie mogą być wprowadzane na podstawie art. 27; pobór opłat na pokrycie kosztów, związanych z przeprowadzaniem urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa, nie może być oparty na art. 27, lecz do poboru tych opłat stosują się specjalne przepisy art. 19 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 60, poz. 454); do poboru opłat za czynności i poświadczenia urzędowe w zakresie ewidencji i kontroli ruchu ludności — mają zastosowanie specjalne przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 309), zmienionego ustawą z dnia 15 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 390) i t. d. Powyższe zapatrywania potwierdza przepis art. 30, według którego przepisy dotychczasowych ustaw o samorządowych opłatach na cele specjalne pozostają bez zmiany.

Opłaty od podań i świadectw.

Podania, wnoszone — zgodnie z właściwemi przepisami do urzędów samorządowych, oraz świadectwa, wydawane przez te urzędy, nie podlegają opłatom stemplowym, przewidzianym w rozdziale trzydziestym, względnie trzydziestym pierwszym ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 41, poz. 413) także wówczas, gdy sprawa należy do poruczonego zakresu działania urzędu samorządowego. Zasadę tę stosuje się również do tych podań wniesionych zgodnie z właściwemi przepisami do urzędu samorządowego, które następnie urząd ten przesyła urzędowi państwowemu celem merytorycznego załatwienia (art. 140 ustęp drugi ustawy o opłatach stemplowych) np. do odwołań. Jeśli według obowiązującego przepisu ustawowego podanie pewnego rodzaju może być wniesione bądź do urzędu państwowego, bądź do urzędu samorządowego, to kwestja, czy należy się opłata stemplowa (na rzecz Państwa), czy też opłaty tej pobierać nie należy, (a natomiast należy pobrać opłatę komunalną, o ile przez dany związek samorządowy została wprowadzona) rozstrzyga się według tego, do jakiego urzędu podanie zostało wniesione faktycznie. Jeżeli według obowiązujących przepisów podanie należało wnieść do urzędu państwowego, a faktycznie wniesiono je do urzędu samorządowego, to w razie zwrócenia podania petentowi przez urząd samorządowy i ponownego wniesienia przez stronę do urzędu państwowego, jak również w razie bezpośredniego przesłania przez urząd samorządowy urzędowi państwowemu — ten ostatni zażąda uiszczenia opłaty stemplowej.

Pobieranie przez gminy opłat za meldunki cudzoziemców.

Niektóre gminy pobierają od cudzoziemców opłaty z okazji dopełnienia przez nich obowiązku meldunkowego. Praktyka ta jest niezgodna z obowiązującemi w tym względzie przepisami ustawowemi, a jest szkodliwą z punktu widzenia interesów ogólno-państwowych. W myśl art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 sierpnia 1926 r. o cudzoziemcach

(Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 465) opłaty od cudzoziemców mogą być pobierane za zezwolenie na wjazd ich do Polski, przejazd przez Polskę i pobyt w niej, czasowy lub stały, oraz za czynności rejestracyjne; wszystkie te czynności są jednakże dokonywane przez państwowe władze administracji ogólnej i opłaty, pobierane z powyższych tytułów od cudzoziemców, wpływają na rzecz Skarbu Państwa. Ponieważ przytoczone rozporządzenie wspomina również w art. 8 o obowiązku meldunkowym cudzoziemców, zaś w art. 15, wyliczając taksatywnie czynności, za które mogą być pobierane opłaty, nie wymienia meldunków, przeto wynika z tego, iż w zamiarze ustawodawcy wcale nie leżało obarczenie cudzoziemców opłatami za dopełnianie przez nich obowiązku meldunkowego. Ta wola ustawodawcy znalazła jeszcze silniejszy wyraz w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 309), które w art. 13 stanowi, iż zameldowania, względnie wymeldowania nie podlegają żadnym opłatom. Opłaty więc meldunkowe od cudzoziemców nie mogą być obecnie pobierane. Sprawa ta ma poza tem, jak to wyżej zaznaczono, dużą wagę z punktu widzenia interesów ogólno-państwowych, a to z uwagi na zasadę wzajemności, w myśl której opłaty meldunkowe pobierane w Polsce od obywateli państw obcych, mogą być zastosowane przez te państwa do przebywających w nich obywateli polskich. Ponieważ zaś emigracja z Polski jest znacznie większa aniżeli imigracja do niej, przeto zastosowanie przez państwa obce tego prawa retorsji odbiłoby się pod względem materjalnym bardzo ujemnie na szerokich rzeszach emigrantów polskich, zwłaszcza, że emigrację tę stanowią w przeważającej części elementy ubogie, poszukujące zagranicą pracy fizycznej.

Z powyższych względów należy uznać pobieranie opłat meldunkowych od cudzoziemców — za niedopuszczalne.

Pobieranie przez gminy opłat za stwierdzanie tożsamości osoby.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów otrzymywało zażalenia adresatów i nadawców przesyłek pocztowych, że niektóre urzędy gminne pobierały zbyt wygórowane opłaty za stwierdzanie tożsamości adresatów oraz ich podpisów na awizach względnie na dowodach odbioru na przesyłki pocztowe. Opłaty te sięgały sumy 10 zł., a bywały wypadki, iż były one określane procentowo od wartości przesyłki i np. w jednej z gmin wynosiły 1% od sumy figurującej na dowodzie odbioru. Ponieważ ludność wsi otrzymuje bardzo często przesyłki pieniężne od swych krewnych - emigrantów, którzy swoje oszczędności przesyłają do kraju, przeto pobieranie tego rodzaju opłat wywołuje wśród tej ludności uzasadniony stan niezadowolenia i traktowanie tych opłat jako wyzyskiwanie sytuacji adresata, który bez stwierdzenia jego tożsamości, względnie bez należytego wylegitymowania się, nie może odebrać przesyłki z poczty. Poza tem bywają jeszcze wypadki, że przy tego rodzaju czynnościach urzędy gminne zmuszają adresatów przesyłek do wykupywania różnego rodzaju losów loteryjnych, znaczków dobroczynnych i t. p. Sprawa powyższa przedstawia się nietylko jako rażąca niewłaściwość i niesprawiedliwość w stosunkach wewnętrznych, ale także jako czynnik szkodliwy dla naszych stosunków z zagranicą, czego dowodem są protesty nadawców przesyłek z zagranicy przeciw tym opłatom oraz nadsyłane do Ministerstwa Poczt i Telegrafów przez zagraniczne urzędy pocztowe żądania wyjaśnień, z jakiego tytułu przy odbiorze przesyłek pobiera się tak wysokie opłaty.

Władze nadzorcze przeto winny dopilnować, aby wysokość opłat administracyjnych wogóle, opłat zaś, o których mowa wyżej w szczególności, była uregulowana w odpowiednim stosunku do kosztów czynności, za które opłaty są pobierane, przyczem w drodze analogji mogą być stosowane odpowiednie przepisy ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 41, poz. 413). Poza tem zauważam, że zgodnie z postanowieniem ustępu 1 art. 18 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 309) — dla ułatwienia legitymowania się powinny urzędy gminne wydawać osobom, w tych gminach zamieszkałym i zameldowanym, na ich żądanie, dowody osobiste, za które pobiera się jedynie opłatę w wysokości 60 groszy tytułem zwrotu kosztów druku. Poza tą opłatą ani dowody osobiste, ani też podania o ich wydanie, żadnym innym opłatom nie podlegają. Posiadanie dowodu osobistego wystarcza w zupełności do stwierdzenia tożsamości osoby, bez uzyskiwania w tym celu każdorazowo specjalnego poświadczenia. Na powyższe urzędy gminne powinny zwracać uwagę tym osobom, które się do nich zwracają z prośbą o stwierdzenie ich tożsamości.

Ponadto w każdym urzędzie gminnym powinno być umieszczone na widocznem miejscu obwieszczenie o dowodach osobistych ze wskazaniem, do jakich celów dowody te służą, oraz wysokości opłaty, jaką przy wydawaniu tych dowodów urzędy gminne pobierają.

Komunalne opłaty administracyjne za udzielanie władzom skarbowym informacyj adresowych.

Według art. 1 ustawy z dnia 15 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 390) — gminy mogą pobierać opłaty administracyjne za czynności i poświadczenia urzędowe w zakresie prowadzonej ewidencji i kontroli ruchu ludności. Między innemi są pobierane opłaty od urzędów skarbowych po 50, 75 i 80 groszy za udzielenie jednej informacji adresowej.

Wobec tego, że ilość zasięganych przez urzędy skarbowe informacyj adresowych zwiększyła się znacznie od czasu przejęcia przez te urzędy egzekucji administracyjnej oraz wymiaru i poboru niektórych podatków (od nieruchomości, lokali i placów budowlanych), że znaczna część tych informacyj dotyczy takich danin,

w których interesowane są same związki komunalne, a wysokość pobieranych dotychczas opłat komunalnych jest zbyt wygórowana, — proszę o spowodowanie, aby stawka opłat komunalnych za informacje adresowe dla władz i urzędów skarbowych została ustalona jednolicie na obszarze wszystkich gmin — w wysokości 5 groszy za jedną informację.

Taką bowiem wysokość opłat za informacje na druczkach, dostarczanych przez urzędy skarbowe należy uznać — wobec znacznej ilości zapotrzebowania — za dostateczny zwrot kosztów ponoszonych w tym zakresie przez zarządy gmin.

Zwolnienia od opłat w zakresie ewidencji i kontroli ruchu ludności.

Podstawą do pobierania przez gminy opłat administracyjnych w zakresie prowadzonej ewidencji i kontroli ruchu ludności jest art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 309) zmienionego ustawą z dnia 15 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 390).

Wolne są od opłat w myśl powyższego rozporządzenia:

a) czynności i poświadczenia, które są wykonywane względnie wydawane dla użytku władz administracji ogólnej i policji państwowej (art. 1 ust. 4);

b) świadectwa, wydawane celem załączenia do akt urzędu, prowadzącego ewidencję i kontrolę ruchu ludności, oraz podania o ich wydanie (art. 2 ust. 2);

c) zameldowania i wymeldowania oraz potwierdzenia dopełniania tych obowiązków (art. 13);

d) podania o wydanie dowodu osobistego; dowód osobisty podlega opłacie w kwocie 60 groszy (art. 18 ust. 1).

Zarazem wyjaśniam, że ponieważ w art. 13 łącznie z art. 12 wyżej powołanego rozporządzenia jest mowa o bezpłatności wydawania potwierdzeń tylko „przy przyjęciu zameldowania, względnie wymeldowania“ — przeto potwierdzenie meldunku, wydane niezależnie od czynności meldunkowej (wydane na żądanie, zgłoszone później, niazależnie od momentu dopełniania obowiązku meldunkowego) — podlega opłacie administracyjnej w myśl art. 1 ust. 3.

Opłaty od kart rowerowych.

Według § 1 rozporządzenia Ministrów: Robót Publicznych i Spraw Wewnętrznych z dnia 20 maja 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 397), zmieniającego § 24 rozporządzenia Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 czerwca 1924 r., regulującego używanie i ochronę dróg (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 611), każda osoba, jeżdżąca na rowerze po drogach publicznych, winna zaopatrzyć się w imienną kartę rowerową, wydawaną w województwach poznańskiem i pomorskiem przez miejscową władzę policyjną, a w innych województwach przez władze administracyjne I instancji, które w miastach mogą wydawanie tych kart powierzyć magistratom za ich zgodą. Karty rowerowe, wydawane przez urzędy państwowe, podlegają opłacie stemplowej w wysokości 5 zł., przewidzianej w art. 154 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 41, poz. 413), przyczem obok tej opłaty nie może być pobierana opłata w wysokości 1 zł., ustanowiona w swoim czasie w § 3 powołanego wyżej rozporządzenia z dnia 20 maja 1925 r. Natomiast karty rowerowe, wydawane przez urzędy samorządowe, nie podlegają opłacie stemplowej, ponieważ wszelkie świadectwa, wydawane przez urzędy samorządowe, nie podlegają wymienionej opłacie także wówczas, gdy sprawa należy do poruczonego zakresu działania urzędu samorządowego. Od kart więc rowerowych, wydawanych przez urzędy samorządowe, może być pobierana na podstawie art. 27 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych komunalna opłata administracyjna. Ponieważ jednak pobór i wysokość komunalnej opłaty administracyjnej są uzależnione od odpowiednich uchwał poszczególnych związków samorządowych, przeto może powstać taka sytuacja, że od kart rowerowych, wydawanych przez urzędy państwowe, jest pobierana opłata stemplowa, a od takich kart, wydawanych przez urzędy samorządowe, opłata komunalna nie jest pobierana, albo też jest pobierana w wysokości, nierównej stawce opłaty stemplowej. Zachodzi więc potrzeba ujednostajnienia poboru i wysokości omawianych opłat.

Wobec powyższego zalecam związkom samorządowym, aby wprowadziły pobór komunalnej opłaty administracyjnej od wydawanych przez nie kart rowerowych i aby stawkę tej opłaty ustaliły w tej samej wysokości, w jakiej jest pobierana przez urzędy państwowe opłata stemplowa przy wydawaniu wymienionych kart, t. j. w wysokości — 5 zł.

Niezależnie od poboru komunalnej opłaty administracyjnej od wydawanych kart rowerowych należy wprowadzić pobór komunalnej opłaty administracyjnej od podań o wydanie kart rowerowych w tej samej wysokości, w jakiej jest pobierana przez urzędy państwowe opłata stemplowa, t. j. w kwocie 5 złotych. Opłacie od podań podlegają nietylko podania piśmienne, lecz również ustne prośby wnoszone do urzędu, które to prośby winny być protokółowane w myśl art. 19 ust. 2 lit. a rozporządzenia o postępowaniu administracyjnem z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 341).

Również urzędy samorządowe winny pobierać za prolongowanie karty rowerowej komunalną opłatę administracyjną w kwocie 5 złotych. prolongowanie bowiem przez urząd państwowy karty rowerowej podlega na każdy rok opłacie stemplowej w kwocie 5 zł. wraz z 10%-wym dodatkiem 50 groszy, razem 5 zł. 50 gr. (art. 154 ustawy stemplowej).

Opłaty za prawo korzystania z urządzeń i zakładów rzeźni przez właścicieli mięsa przywozowego, podlegającego sprawdzeniu badania.

Do art. 28.

W związku z okólnikiem Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 2 września 1933

r. Nr. W. V. 1/26 w sprawie opłat za sprawdzanie badania mięsa, wydanym w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, wyjaśniam w porozumieniu z Panem Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych, że okólnik powyższy nie przesądza sprawy opłat za korzystanie z urządzeń rzeźni — poza temi urządzeniami, które są niezbędne bezpośrednio przy wykonywaniu sprawdzania.

Rzeźnie większych ośrodków, posiadające specjalne urządzenia i zakłady, dające udogodnienia niewspółmierne do innych rzeźni, mogą pobierać od właścicieli mięsa podlegającego sprawdzeniu badania, opłaty za prawo korzystania z tych urządzeń i zakładów w wysokości, nie przekraczającej 50% opłat, pobieranych od właścicieli zwierząt, poddawanych ubojowi w danej rzeźni, za prawo uboju i korzystania z urządzeń rzeźni przy uboju.

Prawo do pobierania powyższych opłat uznaję w rzeźniach następujących miast: Białegostoku, Bydgoszczy, Częstochowy, Grudziądza, Katowic, Krakowa, Królewskiej Huty, Lublina, Lwowa, Łodzi, Poznania, Przemyśla, Radomia, Sosnowca, Stanisławowa, Torunia, Warszawy, Wilna i Włocławka. Ten wykaz miast może ulec zmianie przez objęcie nim jeszcze i innych miast na podstawie ewentualnych wniosków P. Wojewodów, przedstawionych Ministerstwu Spraw Wewnętrznych.

Opłaty za sprawdzanie mięsa, pochodzącego z rzeźni eksportowych (bekoniarni).

Polski Związek Bekonowy zwrócił się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z prośbą o zniesienie opłat, pobieranych przez zarządy gmin za sprawdzanie mięsa przywozowego, pochodzącego z rzeźni eksportowych (bekoniarni).

Zważywszy że:

1) bekoniarnie znajdują się przeważnie w małych miastach i mięso zdyskwalifikowane do eksportu oraz produkty uboczne, pozostające przy produkcji bekonów, zmuszone są wywozić do większych miast,

2) badanie mięsa w bekoniarniach stoi na tak wysokim poziomie, że sprawdzanie tego badania nie wymaga wiele czynności oraz kosztów ze strony zarządów miejskich i może być ograniczone do kontroli dorywczej,

3) pobieranie opłat za sprawdzanie mięsa, pochodzącego z rzeźni eksportowych, powoduje zwiększenie wydatków Skarbu Państwa z funduszów na podniesienie eksportu przy pokrywaniu strat, powstałych przy eksporcie,

uznaję za słuszne i celowe zwolnienie od opłat za sprawdzanie badania produktów ubocznych rzeźni eksportowych (bekoniarni) oraz mięsa, zdyskwalifikowanego do eksportu, o ile połówka wieprza, zdyskwalifikowanego do eksportu, nie przekracza wagi 40 kg. Poza tem zwolnienie to w odniesieniu do poszczególnych miast dotyczyć będzie tylko takiej ilości mięsa, jaka była dowieziona przez daną rzeźnię, eksportową w ubiegłym roku kalendarzowym.

Opłaty targowe.

Do art. 30.

Dochodzą do mnie zażalenia na pobór wysokich opłat targowych i opłat kopytkowych (rogatkowych) względnie mytniczych, jak również na to, że te same osoby podlegają jednocześnie i jednym i drugim opłatom, co w ogólnej sumie stanowi dla nich znaczne obciążenie. Dla jednolitego traktowania tej sprawy wyjaśniam, co następuje:

1) Pobór opłat kopytkowych (rogatkowych) powinien być ograniczony do minimalnej liczby wypadków, a w razie poboru tych opłat, nie powinny one być wygórowane.

2) Jakkolwiek formalna podstawa prawna do poboru opłat kopytkowych (rogatkowych) względnie mytniczych oraz opłat targowych jest różna, to jednakże niepożądaną jest rzeczą, ażeby te same osoby w pełni były obciążane jednemi i drugiemi opłatami, a to tem bardziej, że pobór obu rodzajów opłat znajduje swe uzasadnienie rzeczowe w korzystaniu przez osoby przyjeżdżające do miasta z urządzeń miejskich (dróg i placów publicznych, rynku względnie targowicy), a przybywanie do miasta okolicznej ludności rolniczej, która korzysta z urządzeń miejskich, leży w dobrze zrozumianym interesie miasta i jest dlań pożądane, gdyż z jednej strony ułatwia to ludności miejskiej zaopatrywanie się w środki żywności, z drugiej zaś strony wpływa na ożywienie się w mieście obrotu handlowego, od którego przecież miasto pobiera podatek przemysłowy. Z tego też względu wskazanem byłoby w tych miastach, w których pobiera się zarówno opłaty kopytkowe (rogatkowe) względnie mytnicze, jak i opłaty targowe, przy poborze opłat targowych potrącać pobrane u wjazdu do miasta opłaty kopytkowe (rogatkowe), względnie mytnicze lub przynajmniej obniżać odpowiednio opłaty targowe. Przy ustalaniu wysokości opłat targowych powinny miasta wogóle mieć na uwadze względy wyżej przytoczone t. j. korzyści płynące dla nich z ruchu targowego, jak również i to, że wygórowane opłaty targowe przyczyniają się do wzrostu cen artykułów pierwszej potrzeby.

3) Według art. 30 — pobieranie opłat targowych od artykułów żywności, dostarczanych przez producentów rolnych jest dozwolone tylko w razie sprzedaży tych artykułów w miejskich halach targowych. Z tego przepisu wynika, że ustawodawca uzależnił pobór i wysokość opłat targowych, o ile chodzi o producentów rolnych, sprzedających w mieście artykuły żywności, od tego, czy i w jakiej mierze producenci ci korzystają przy sprzedaży ze specjalnych w tym celu urządzeń; opłaty targowe nie mogą być uzależniane od jakości, czy ilości artykułów żywności, a tylko od miejsca, zajmowanego przez sprzedawcę dla dokonania sprzedaży. Wynika z tego przepisu również, że np. producent rolny nie może być obciążony żadną opłatą za zajęcie miejsca na targowicy celem sprzedaży ar-

tykułów żywnościowych (chociażby nawet miejsce to zajął wozem), jeżeli nie korzysta przytem ze specjalnych urządzeń miejskich do sprzedaży tych artykułów.

Zarazem zwracam uwagę na treść postanowień art. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. w sprawie uregulowania obrotu zwierzętami gospodarskiemi i drobiem oraz obrotu hurtowego mięsem (Dz. U. R. P. Nr. 85 poz. 639). Według tych postanowień — na pokrycie wydatków, związanych z zakładaniem, utrzymaniem, administracją i nadzorem targowisk i innych urządzeń targowych oraz z działalnością Komisyj notowań, gmina ma prawo pobierać opłaty targowe, przewidziane w regulaminie targowym. Uchwały organów gminnych o pobieraniu tych opłat podlegają zatwierdzeniu właściwej władzy nadzorczej gminy. Dochody i rozchody targowisk oraz wszelkich urządzeń targowych, administrowanych przez gminy, winny być wydzielone z ogólnych budżetów administracyjnych związków samorządowych, a nadwyżki dochodów nad rozchodami mogą być obracane do czasu należytego urządzenia targowisk wyłącznie na cele związane z temi urządzeniami.

Specjalne dopłaty.

Do art 31.

Przepisy art. 31 o specjalnych dopłatach mają charakter przepisów ogólnych, t. zn. nie mają zastosowania w zakresie takich specjalnych dopłat, które są unormowane przepisami specjalnemi, np. pobór dopłat drogowych należy opierać na art. 23 ustawy z dnia 10 grudnia 1920 r. (Dz. U. R. P. z 1921 r. Nr. 6, poz. 32), pobór dopłat na pokrycie kosztów pierwszego urządzenia ulic należy opierać na art. 174 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) i t. d.

Pożyczki.

Do art. 33 i § 117.

Art. 33 poddaje zatwierdzeniu władzy nadzorczej wszelkie uchwały pożyczkowe związków samorządowych oraz uchwały upoważniające organa wykonawcze do wystawiania weksli. Uprawnienie to, zwłaszcza zaś prawo kontroli wystawiania weksli przez organa związków samorządowych, powinno być przez władze nadzorcze wykorzystane w kierunku zapobieżenia nadmiernemu korzystaniu przez związki samorządowe z kredytu krótkoterminowego. Powyższe uprawnienie władz nadzorczych nie może być jednakże rozumiane w ten sposób, ażeby w każdym poszczególnym przypadku wystawiania weksla, czy też zaciągnięcia pożyczki obrotowej (na zasilenie funduszów kasowych) przez organ wykonawczy związku samorządowego, konieczną była uchwała organu stanowiącego tegoż związku oraz zatwierdzenie tej uchwały przez władzę nadzorczą; w sprawach tych za wystarczającą należy uznać uchwałę organu stanowiącego, zatwierdzoną przez władzę nadzorczą, upoważniającą organ wykonawczy do zaciągania pożyczek na zasilenie funduszów kasowych względnie do wystawiania weksli w pewnym określonym czasie, (ewentualnie nawet na przeciąg całego roku budżetowego), do określonej wysokości oraz na ogólnie w tejże uchwale określonych warunkach. Jeśli chodzi specjalnie o sprawę wystawiania weksli, to władze nadzorcze przy zatwierdzaniu uchwał powinny kłaść nacisk na to, aby związki samorządowe w zasadzie ograniczały się do wystawiania weksli na zlecenie publicznych instytucyj finansowych (np. na zabezpieczenie udzielonego kredytu), natomiast — aby zaniechały posługiwania się krótkoterminowym wekslem jako środkiem zapłaty z tytułu uskutecznienia wydatku. Przez publiczne instytucje finansowe należy oczywiście rozumieć banki państwowe i komunalne, komunalne kasy oszczędności i t. p. Na równi z powyższemi instytucjami należy niewątpliwie traktować Samorządowy Instytut Wydawniczy i Zrzeszenie Samorządów Powiatowych, które to instytucje, jakkolwiek nie podpadają pod powyższe pojęcie instytucyj finansowych, to jednakże udzielają stale związkom samorządowym kredytu w formie towarowej, utworzone zaś zostały ze środków związków samorządowych oraz w ich interesie rozwijają swoją działalność. Jeżeli zatem związek samorządowy nie może w terminie uregulować swoich zobowiązań wobec powyższych instytucyj, to wystawienie przezeń weksla, jako zastępczego środka zapłaty, należy uznać za dopuszczalne, zwłaszcza, że nie zwiększy to istniejącego zadłużenia związku samorządowego.

Tak samo narówni ze Zrzeszeniem Samorządów Powiatowych oraz z Samorządowym Instytutem Wydawniczym należy traktować Składnicę Związku Pracowników Administracji Gminnej, która rozwija swą działalność w interesie związków samorządowych, a przez udzielenie kredytu przy dostarczeniu formularzy ksiąg meldunkowych ułatwiła im wykonanie ich zadań w dziedzinie ewidencji kontroli ludności.

Art. 33 ustala granice zadłużenia związków samorządowych; władze nadzorcze w zasadzie nie powinny zezwalać na dalsze zadłużanie się związków samorządowych w tych przypadkach, gdy zadłużenie danego związku osiągnęło normy, określone w art. 33.

Jest jednakże jasnem, że w obecnej sytuacji gospodarczej i wobec obecnego stanu finansów związków samorządowych ścisłe i rygorystyczne stosowanie powyższej zasady nie dałoby się pogodzić z wymogami życia. Przedewszystkiem więc nie należy tej zasady stosować w tych przypadkach, kiedy związek samorządowy, który osiągnął już określone w art. 33 granice zadłużenia, ma sposobność zaciągnięcia nowej pożyczki na dogodniejszych warunkach, aniżeli pożyczki poprzednie, a wpływ z nowej pożyczki przeznaczony jest na likwidację istniejącego zadłużenia. Tak samo nie należy zasady tej stosować do pożyczek długoterminowych, zaciąganych na konwersję pożyczek krótkoterminowych, o ile gotówkowe uregulowanie tych pożyczek krótkoterminowych nie jest możliwe. Nie będzie to niezgodne z intencją ustawodawcy, wyrażoną w art. 33, gdyż tego rodzaju operacje nie zwiększają zadłużenia związku samorządowego,

a przez zastąpienie pożyczek krótkoterminowych pożyczką długoterminową, płatną ratami, umożliwiają stopniową likwidację długu.

Podobnież zasada ograniczenia zadłużenia krótkoterminowego związków samorządowych do wysokości 20% zwyczajnych dochodów budżetowych nie będzie mogła niejednokrotnie — już wprost ze względów życiowych — wykluczyć całkowicie zaciągania pożyczek na czasowe zasilenie funduszów kasowych przez te związki samorządowe, które w rok budżetowy 1932/33 (ograniczenie zadłużenia krótkoterminowego do 20% dochodów zwyczajnych, obowiązuje od 1 kwietnia 1932 r.) weszły z przekroczeniem tej granicy; zezwolenie na zaciąganie pożyczek obrotowych (na zasilenie funduszów kasowych) może być jednakże takim związkom udzielane jedynie pod warunkiem, iż nowopowstałe po 1 kwietnia 1932 r. zadłużenie krótkoterminowe łącznie nie będzie przekraczać 20% zwyczajnych dochodów i że nowe pożyczki będą spłacone w ciągu roku budżetowego, przyczem oczywiście stwierdzoną być musi istotna możność spłaty tych pożyczek.

Wreszcie odnośnie do art. 33 zauważyć należy, iż jest w nim uprawnienie władzy nadzorczej do zatwierdzania uchwał związków samorządowych w sprawie objęcia poręki. Przez objęcie poręki rozumieć należy m. in. niewątpliwie również udzielenie przez związek samorządowy żyra na wekslu obcym, taka zatem czynność organu wykonawczego związku samorządowego musi być również oparta na uchwale organu stanowiącego, zatwierdzonej przez władzę nadzorczą. Poręka w tej formie udzielana być może w wyjątkowych wypadkach i władza nadzorcza przy zatwierdzaniu odnośnych uchwał powinna zwracać specjalną uwagę, aby związek samorządowy przez udzielenie takiej poręki nie został niepotrzebnie narażony na straty.

Celem scentralizowania kredytu dla samorządu terytorjalnego zwracam uwagę, aby związki samorządowe kierowały swoje starania o kredyt przedewszystkiem do banków państwowych i komunalnych, które są powołane do udzielania kredytów, a korzystały z pożyczek w innych instytucjach kredytowych jedynie wtedy, jeżeli wymienione wyżej banki nie będą mogły zaspokoić ich zapotrzebowania lub też jeżeli warunki zaciągnięcia pożyczek w tych instytucjach będą lepsze, aniżeli w instytucjach kredytowych państwowych względnie komunalnych.

W sprawie zaciągania pożyczek zagranicznych przez związki samorządowe zwracam uwagę na rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 290), regulujące sprawę samorządowych kredytów zagranicznych. Według art. 1 tego rozporządzenia — zaciągnięcie każdego kredytu przez związek samorządowy wymaga mojego zezwolenia, wydanego w porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu, z wyjątkiem tylko wypadków, przewidzianych w ustępie drugim art. 1 powołanego rozporządzenia. Dla tych ostatnich wypadków zastrzegam jednak, aby władze nadzorcze uzyskiwały moje zezwolenie, wydane w porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu, na zatwierdzenie odnośnej uchwały związku samorządowego. Również na samo podjęcie starań o pożyczkę zagraniczną winny związki samorządowe uzyskać zgodę Pana Ministra Skarbu, przyczem zaznaczam, że listy opcyjne mogą być wydawane także tylko po uzyskaniu aprobaty Pana Ministra Skarbu.

Analogicznie, jak przy pożyczkach zagranicznych, winny władze nadzorcze uzyskać moje zezwolenie, wydane w porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu, przed zatwierdzeniem uchwał, dotyczących emisji samorządowych pożyczek obligacyjnych.

Władze nadzorcze i ich postępowanie.

Do art. art. 36, 37, 42 i § 120.

Na podstawie art. 130 ust. 4 ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294) ulega zmianie art. 36 ustawy o tyle, że bezpośredni nadzór nad miastami niewydzielonemi z powiatowych związków samorządowych sprawować będą w zasadzie wydziały powiatowe, a więc na obszarze województw południowych wydziały powiatowe będą sprawować nadzór również nad miastami, liczącemi ponad 15.000 mieszkańców, a nieprzekraczającemi liczby 25.000 mieszkańców, na obszarze zaś województw: poznańskiego i pomorskiego miasta niewydzielone z powiatowych związków samorządowych przestają podlegać bezpośredniemu nadzorowi P. P. Wojewodów i będą pozostawać pod bezpośrednim nadzorem wydziałów powiatowych, o ile nie zostanie zastosowany art. 96 ustawy o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego, t. j. o ile poszczególne miasta, niewydzielone z powiatowych związków samorządowych, nie zostaną w drodze rozporządzeń wyłączone z pod nadzoru wydziałów powiatowych i przekazane bezpośredniemu nadzorowi P. P. Wojewodów.

W sprawie charakteru prawnego wydziałów wojewódzkich oraz ich współdziałania z P. P. Wojewodami w sprawach gospodarki finansowej związków samorządowych wyjaśniam, co następuje:

W myśl art. 40 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) — „do współdziałania z wojewodą w wykonywaniu zadań administracji ogólnej w zakresie, ustalonym przez przepisy prawne, powołuje się czynnik obywatelski, reprezentowany przez organa samorządu wojewódzkiego". Według zaś art. 41 tegoż rozporządzenia „do czasu zorganizowania samorządu wojewódzkiego na zasadach, ustalonych Konstytucją, tworzy się przy wojewodzie radę wojewódzką i wydział wojewódzki, które współdziałają z wojewodą w wykonywaniu jego zadań w zakresie administracji ogólnej, stosownie do postanowień rozporządzenia niniejszego i innych przepisów prawnych". Z zesta-

wienia przytoczonych wyżej dwóch artykułów wynika niewątpliwie, że powołanie do życia wydziałów wojewódzkich na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej jest realizacją nie art. 67, ale art. 66 Konstytucji, w szczególności jest ono uwzględnieniem zasady udziału obywateli w wykonaniu zadań administracji państwowej, a nie tworzeniem organów samorządu wojewódzkiego. Wydział wojewódzki, stworzony we wspomnianem rozporządzeniu, nie jest wcale organem samorządu wojewódzkiego, nie jest zatem wydziałem wojewódzkim w rozumieniu art. art. 36 i 37 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych. Postanowienia tych artykułów uległy wobec tego tylko tej zmianie, że z wojewodą, któremu Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, przekazał swoje uprawnienia, współdziała nie prezes izby skarbowej, a wydział wojewódzki (izba wojewódzka), w skład którego (której) wchodzi prezes izby skarbowej z uprawnieniami, przewidzianemi w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej. Niemniej jednak władzą, powołaną do wydawania orzeczeń na podstawie ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych jest nadal wojewoda i to nawet w tych przypadkach, kiedy z wojewodą współdziała z głosem stanowczym wydział wojewódzki.

Władze nadzorcze przy zatwierdzaniu uchwał finansowych związków samorządowych zechcą uważać za wiążące dla siebie następujące wskazówki:

Statut o podatku od plakatów i szyldów oraz podatku od anonsów powinien odpowiadać statutowi wzorowemu, ogłoszonemu jako załącznik Nr. 3 do § 73, statuty zaś innych samoistnych podatków komunalnych powinny odpowiadać statutom wzorowym, dołączonym do niniejszego okólnika.

M. in. władze nadzorcze powinny przy zatwierdzaniu statutów podatkowych zwracać uwagę, ażeby w statutach tych zamieszczane były zwolnienia podatkowe dla przedstawicieli państw obcych, o ile zwolnienia takie przewidziane są w odnośnych statutach wzorowych (np. w statucie podatku od psów, od zbytku mieszkaniowego, hotelowego, od szyldów i plakatów), gdyż przedstawiciele państw obcych są z mocy samego prawa zwolnieni od płacenia niektórych podatków, zgodnie z zasadami prawa międzynarodowego.

Przy sposobności wyjaśniam w tem miejscu w porozumieniu z Panem Ministrem Spraw Zagranicznych, że — jako dowody stwierdzające urzędowy charakter w Polsce przedstawicieli państw obcych oraz ich prawo do korzystania z powyższych przywilejów podatkowych — służą legitymacje według wzorów ustalonych rozporządzeniem Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 31 maja 1932 r. (Dz. Urz. M. S. Z. Nr. 14 z 1932 r. poz. 101), wydanem w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o wykonaniu art. 19 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 sierpnia 1926 r. o cudzoziemcach (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 465).

Legitymacje te wydawane są na następujących zasadach:

a) legitymacje Nr. 1 (koloru czerwonego) wydawane są uwierzytelnionym w Polsce przedstawicielom dyplomatycznym państw obcych w Polsce i ich rodzinom (żonie i dzieciom), oraz osobom należącym do personelu dyplomatycznego przedstawicielstw i ich rodzinom;

b) legitymacje wzoru Nr. 2 (koloru białego) wydawane są tym cudzoziemcom którym, mimo że nie są członkami Korpusu Dyplomatycznego akredytowanego w Polsce, przysługują przywileje dyplomatyczne, a więc np. członkom komisyj rozjemczych i t. p.;

c) legitymacje wzoru Nr. 3 (koloru czarnego) wydawane są personelowi kancelaryjnemu przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych, o ile odnośne osoby nie są obywatelami polskimi, oraz służbie przedstawicieli dyplomatycznych państw obcych, posiadającej obywatelstwo tego samego co oni państwa;

d) legitymacje wzoru Nr. 4 (koloru zielonego) wydawane są konsulom i wicekonsulom państw obcych i członkom ich rodzin, osobom należącym do personelu konsularnego i ich rodzinom, oraz osobom należącym do personelu kancelaryjnego konsulatów państw obcych, o ile osoby te są obywatelami państwa wysyłającego. Legitymacje takie wydawane są również konsulom i wicekonsulom honorowym, bez względu na przynależność państwową, lecz im omawiane zwolnienia podatkowe nie przysługują.

Nadmieniam wkońcu, że Ministerstwo Spraw Zagranicznych szczególną wagę przywiązuje do poinformowania przez właściwe zarządy gmin o omawianych ulgach w zakresie podatku hotelowego zarządów hoteli i pensjonatów, pragnie bowiem przez ułatwienie pobytu w hotelach i pensjonatach zachęcić przedstawicieli państw obcych do odbywania podróży po Polsce i zapoznawania się z krajem.

Stawki podatków nie powinny przekraczać następujących wysokości:

1) podatku od plakatów i szyldów oraz podatku od anonsów — o ile chodzi o przedmioty podatkowe, wymienione w § 3 statutu wzorowego, załączonego do § 73 rozporządzenia — następujących norm:

a) od przedmiotów, wymienionych w ust. 1 o powierzchni oznaczonej pod a) — 5 zł., przyczem stawka od tychże przedmiotów o największej powierzchni nie może przekraczać 50 zł., zaś stawka podatku od plakatów reklamowych, litografowanych na blasze, a wywieszanych w danych przedsiębiorstwach dla reklamowania towarów firm, które zaopatrują te przedsiębiorstwa w swoje wyroby (np. czekolady Wedla, piwa Haberbuscha i Schielego, wódek Baczewskiego, bateryj „Centra“, tkanin „Stradomia“ i t. p.), nie mogą przekraczać 25%

stawki podatku od szyldów, takiej samej wielkości, reklamujących wyłącznie dane przedsiębiorstwa),

b) od przedmiotów, wymienionych w ust. 2 — 20 zł.,

c) od przedmiotów, wymienionych w ust. 3 — 10% należności za ogłoszenie,

d) od przedmiotów, wymienionych w ust. 4 — 15% należności za ogłoszenie,

e) od przedmiotów, wymienionych w ust. 5 — 20% kosztów reklamy.

Zarazem zaznaczam, że przy zatwierdzaniu statutów o podatku od plakatów i szyldów należy zastrzegać zwolnienie od podatku szyldów z napisem „sklep tytoniowy“, a to w celu ułatwienia powstawania nowych miejsc sprzedaży wyrobów tytoniowych; o ile chodzi o statuty już zatwierdzone, to należy zalecić gminom wprowadzenie wyżej wymienionego zwolnienia w trybie, przewidzianym w ustępie drugim § 2 statutu wzorowego (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 113, poz. 937).

2) podatku od gruntów państwowych w b. dzielnicy rosyjskiej — normy, wskazane w art. 2, ust. 2;

3) podatku od zbytku mieszkaniowego — 100% rocznego komornego względnie wartości czynszowej, obliczonej według wysokości z czerwca 1914 r. i przeliczonej na złote według relacji, zamieszczonej w ust. 4 art. 6 ustawy z dnia 11 kwietnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 406);

4) podatku hotelowego — odnośnie do uchwał już zatwierdzonych — 30% należności za wynajem lokalu wraz z meblami, usługą, pościelą, oświetleniem i opałem.

W m. st. Warszawie podatek hotelowy obniżony został w hotelach I kategorji z 15% na 9%, a w hotelach, pensjonatach, pokojach umeblowanych pozostałych kategoryj — z 10% na 6%. Ze względu na ciężką sytuację przemysłu hotelowego, jak również z uwagi, iż obecna wysokość podatku hotelowego wpływa ujemnie na ruch handlowy i turystyczny w Państwie, zalecam, aby gminy miejskie za przykładem m. st. Warszawy obniżyły stawki podatku hotelowego.

W związku z powyższem „przy zatwierdzaniu nowych uchwał o podatku hotelowym stawka tego podatku, nie powinna przekraczać 10%. Pozatem, o ile chodzi o uzdrowiska o charakterze użyteczności publicznej, to dla tych miejscowości nie należy wogóle zatwierdzać uchwał o podatku hotelowym, a tam, gdzie podatek został już wprowadzony — należy spowodować zaniechanie poboru tego podatku, gdyż w uzdrowiskach są już pobierane t. zw. taksy zdrojowe lub klimatyczne, dalsze więc obciążanie kuracjuszów podatkiem hotelowym przyczynia się do spadku frekwencji i przeciwdziała rozwojowi uzdrowisk;

5) podatku od towarów przywożonych drogami żelaznemi — norm, oznaczonych w § 39 rozporządzenia;

6) podatku od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk — norm, oznaczonych w §§ 78 i 84 — 92 rozporządzenia;

7) podatku od prawa polowania — norm, określonych w §§ 94 i 98 rozporządzenia;

8) dodatków do opłat państwowych od wyrobu i przerobu spirytusu, od wyrobu drożdży oraz sprzedaży spirytusu i napojów alkoholowych, tudzież od wyrobu i magazynowania napojów winnych — norm wskazanych w art. 11 ustawy (§ 37 rozporządzenia);

Ze względu na konieczność utrzymania jak największej sieci sprzedaży artykułów monopolowych, wskazanem jest, aby władze nadzorcze nie zatwierdzały żadnych nowych podwyżek opłat od sprzedaży spirytusu i napojów spirytusowych; zwłaszcza w miejscowościach mniejszych należy dążyć do obniżenia tych opłat tak, by nie przekraczały one 100% zasadniczej opłaty.

9) dodatków do procentowych opłat stemplowych, należnych od aktów notarjalnych, sporządzanych na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej, — następujących norm:

a) 25% opłat stemplowych, należnych w myśl rozdziałów: 12, 24 i 25 oraz w myśl art. 81 i 101 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 41, poz. 413),

b) 20% opłat stemplowych, należnych w myśl rozdziału 15 ustawy o opłatach stemplowych,

c) 15% opłat stemplowych, należnych w myśl art. art. 82 — 85 oraz w myśl rozdziału 21 ustawy o opłatach stemplowych,

d) 10% opłat stemplowych, należnych w myśl rozdziałów 13 i 16 ustawy o opłatach stemplowych,

e) od pism, wymienionych w art. art. 133 i 135 ustawy o opłatach stemplowych, o ile pisma te posiadają cechy aktów, wyszczególnionych wyżej pod a) — wysokości podanej wyżej pod a), stosownie do treści pisma.

Co do uchwał już powziętych i zatwierdzonych, a ustalających inne stawki dodatków do opłat stemplowych od aktów notarjalnych, to władze nadzorcze zechcą zalecić gminom, aby zastosowały wyżej wskazane stawki w drodze powzięcia nowych uchwał i uzyskania ich zatwierdzenia. W razie niezastosowania się gmin do tego zalecenia, władze nadzorcze poczynią odpowiednie zastrzeżenia przy sposobności zatwierdzania preliminarzy budżetowych, aby zostały wprowadzone wyżej wyszczególnione stawki.

Stawki podatkowe, ustalone w ustawach lub rozporządzeniach, opublikowanych w Dzienniku Ustaw, nie mogą być, oczywiście, podwyższane w żadnym przypadku. Co się tyczy innych stawek z pośród wymienionych wyżej, to P. P. Wojewodowie — w razie uznania ich za niewystarczające w konkretnych przypadkach — mogą występować do mnie z wnioskiem o zezwolenie na zatwierdzenie wyższych stawek podatkowych. W ten sam sposób należy postępować w razie uznania przez P. P. Wojewodów potrzeby odstąpienia w konkretnych przypadkach od zasad statutu wzorowego.

Z naciskiem podkreślam konieczność badania przez władze nadzorcze materjałów finansowych, przedstawianych przez związki samorządowe przy sposobności wystąpienia o zatwierdzenie daniny komunalnej, celem wywierania w ten sposób wpływu na gospodarkę samorządową i niedopuszczenia do zbytniego obciążenia ludności podatkami komunalnemi tam, gdzie wydatki nie są dostatecznie uzasadnione, względnie tam, gdzie ma miejsce brak oszczędności.

Zarazem wyjaśniam, że zatwierdzenia przez władze nadzorcze uchwał w sprawie podatków dokonywa się na podstawie oddzielnych aktów administracyjnych, które tylko mogą być dokonane jednem pismem, o ile władzy nadzorczej przedstawiono do zatwierdzenia jednocześnie z budżetem inne uchwały finansowe związku samorządowego, związane z budżetem. Z powyższego wynika, że związki samorządowe obowiązane są przedstawiać władzy nadzorczej z odpowiedniemi wnioskami o zatwierdzenie nietylko budżet, lecz i każdą uchwałę, którą wprowadza się względnie zmienia się poprzednią uchwałę w sprawie daniny publicznej, o ile oczywiście uchwała taka wymaga według obowiązujących przepisów zatwierdzenia władzy nadzorczej; w razie przeciwnym należy przy budżecie przedstawić odnośną uchwałę do wiadomości.

Do art. 39.

Według ust. 3 art. 39 — gdyby władza nadzorcza w terminach, wskazanych w ust. 1 i 2 art. 39, nie doręczyła związkowi samorządowemu zawiadomienia o odmowie zatwierdzenia, ani nie zwróciła mu uchwały do uzupełnienia, uważa się uchwałę z upływem 60 dni po jej otrzymaniu za zatwierdzoną.

W związku z powyższem wyjaśniam, że jednak uchwały finansowe związków samorządowych, zawierające postanowienia sprzeczne z ustawą, w żadnym wypadku nie mogą nabrać mocy prawnej na podstawie ust. 3 art. 39 i mogą być w każdym czasie — zakwestjonowane przez władzę nadzorczą i ogłoszone z urzędu za nieważne.

Do art. 40.

Związki samorządowe nie mogą wprowadzać nowych podatków za ubiegły już rok budżetowy na podstawie uchwał powziętych po upływie tego roku. Pobór podatków na podstawie takich uchwał byłby sprzeczny z ogólną zasadą, iż prawo nie obowiązuje wstecz; na przeszkodzie stałby również ten wzgląd, iż podatki komunalne mają ścisły związek z budżetem związku samorządowego i że zatem wszystkie podatki, które związek samorządowy w danym roku pobiera, muszą być przewidziane w jego budżecie, który nie może być zmieniany (przez wprowadzenie wpływów z nowych podatków) po jego wykonaniu. Z tych samych względów związki samorządowe nie mogą po upływie roku budżetowego podwyższać na rachunek ubiegłego roku budżetowego podatków, przewidzianych w budżecie tego roku.

Wymiar i pobór danin komunalnych.

Do art. 43.

Po zatwierdzeniu statutów podatkowych przez władzę nadzorczą należy bezzwłocznie przystąpić do ustalenia wysokości świadczeń podatkowych, wynikających z tych statutów, czyli do wymiaru podatków w ścisłem tego słowa znaczeniu. Wymiaru podatku dokonywa się na okres jednego roku budżetowego. O ile chodzi o dodatki komunalne do podatków państwowych, to mieć należy na uwadze, iż — jakkolwiek wymiaru tych dodatków dokonywują organa, powołane do wymiaru odnośnych podatków państwowych, — ustalenie jednakże wysokości tych dodatków należy w każdym razie do organów związków samorządowych (o ile oczywiście wysokość ta niejest definitywnie ustalona w ustawie, względnie o ile pobór dodatków nie odbywa się z mocy samego prawa bez specjalnych uchwał; dodatki pobierane z mocy samego prawa są wymienione w art. 10, 13, 14 i 16 ustawy). Rzeczą zatem związków samorządowych jest terminowe ustalenie wysokości tych dodatków, ażeby wysokość ta znana była dotyczącym organom wymiarowym przed przystąpieniem do wymiaru podatków państwowych. W razie niedotrzymania terminu tego wchodzą w zastosowanie przepisy art. 45. Zaniechanie wymiaru podatku, przewidzianego w budżecie, może nastąpić tylko na podstawie odnośnej uchwały organu stanowiącego związku samorządowego, podlegającej zatwierdzeniu władzy nadzorczej, co jest konsekwencją tego, iż w tym samym trybie został wprowadzony podatek i w tym również trybie został ustalony budżet.

Zachodziły wypadki, że niektóre powiatowe związki samorządowe nakładały na gminy wiejskie i miejskie, nie wydzielone z powiatowych związków samorządowych, obowiązek wymiaru i poboru samoistnych danin komunalnych, w szczególności specjalnych opłat drogowych, nie przyznając gminom za te czynności żadnego odszkodowania i na tem tle powstawały nieporozumienia pomiędzy gminami i wydziałami powiatowemi. Sprawa ta została uregulowana w p. 6 art. 26 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 846) przez odpowiednią zmianę ustępu 1 art. 43 ustawy. Z obecnego brzmienia tego przepisu wynika, że wydział powiatowy może tylko na gminy wiejskie nałożyć obowiązek wymiaru i poboru samoistnych danin komunalnych, przypadających na rzecz powiatowego związku samorządowego, przyczem gminom za te czynności należy się wynagrodzenie do wysokości 3% sum, pobranych i wpłaconych na rzecz powiatowego związku samorządowego. Jeśli chodzi o gminy miejskie, niewydzielone z powiatowych związków samorządowych, to i tym gminom wydział powiatowy może poruczyć wymiar i pobór samoistnych danin powiatowych, ale tylko za ich zgodą i po uprzedniem osiągnięciu porozumienia co do wysokości odszkodowania za odnośne czynności.

Do art. 46.

Podkreślam, że postanowienia ust. 3 art. 46, dotyczące obowiązku powiadomienia płatników przed dniem 1 kwietnia o wysokości i terminach płatności samoistnych danin, wymierzanych w stosunku rocznym — muszą być przez zarządy związków samorządowych z całą ścisłością stosowane.

Jednocześnie wyjaśniam, że przewidziany w art. 46 ust. 3 termin dla zawiadomienia podatnika o wysokości i terminach płatności wszystkich samoistnych danin komunalnych, wymierzanych w stosunku rocznym, ma charakter terminu porządkowego i jest bez wpływu na obowiązek podatkowy. Z brzmienia bowiem tego artykułu wynika, że jest on przepisem natury porządkowej i ma na celu ułatwienie płatnikowi zorjentowania się co do wysokości wymierzonych mu rozmaitych danin i terminów ich płatności, nie zawiera on jednak postanowienia, z któregoby wynikała bezwzględna niedopuszczalność indywidualnego wymierzenia daniny samorządowej także po upływie pierwszych 2 miesięcy roku budżetowego. Takie zapatrywanie wyraził Najwyższy Trybunał Administracyjny w wyroku z dnia 1 kwietnia 1932 r. L. rej. 6318/30.

Zawiadomienia o wymiarze podatków (orzeczenia wymiarowe wzgl. nakazy płatnicze) należy z reguły, zgodnie z art. 46, doręczać każdemu płatnikowi osobno, o ile ustawy lub statuty podatkowe nie przewidują odmiennego sposobu zawiadomienia o wymiarze podatku (taki odmienny sposób przewidziany jest np. we wzorowym statucie podatku od psów, załączonym do § 100 rozporządzenia). Ogólne zasady postępowania administracyjnego wymagają, aby orzeczenia wymiarowe (nakazy płatnicze) zawierały wszystkie niezbędne dane, umożliwiające płatnikowi stwierdzenie słuszności wymiaru i ewentualne skorzystanie z prawa wniesienia odwołania, a więc te dane, które są konieczne dla sprawdzenia przez płatnika legalności poboru podatku i prawidłowości obliczenia należności podatkowej. Nakazy płatnicze powinny zawierać następujące dane:

a) imię, nazwisko i dokładny adres płatnika,

b) powołanie uchwały (statutu podatkowego), na podstawie której wymierza się podatek i wskazanie daty uchwalenia statutu (np. statut podatku od psów, uchwalony przez Radę Powiatową w dniu . . .),

c) wskazanie czasu i sposobu ogłoszenia statutu (np. ogłoszony w N-rze. . . Dziennika Zarządu Miejskiego . . . . . lub rozplakatowany w dn. . . . . . .),

d) oznaczenie przedmiotu podatku (np. podatek od szyldów),

e) oznaczenie podstawy obliczenia podatku (np. przy opłatach drogowych — wysokość (osobno) zasadniczego państwowego podatku od gruntów, ceny świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych oraz państwowego podatku od budynków, przypadająca na danego płatnika),

f) oznaczenie stawki podatkowej,

g) termin i miejsce płatności podatku,

h) pouczenie o skutkach niewpłacenia podatku w przepisanym terminie (przymusowe ściąganie, doliczenie kar za zwłokę i kosztów egzekucyjnych, wskazać należy wysokość tych dodatkowych należności względnie powołać ustawę, na podstawie której mogą być one pobrane),

i) pouczenie o środkach prawnych (dokładne wskazanie władzy odwoławczej, terminu dla wniesienia odwołania i sposobu wniesienia — za pośrednictwem władzy wymiarowej). Na orzeczeniu wymiarowem (nakazie płatniczym) należy nadto oznaczyć dla celów kontroli wewnętrznej pozycję księgi bierczej, do której został wciągnięty dany wymiar podatku.

Doręczanie płatnikom orzeczeń wymiarowych na samoistne podatki komunalne (nakazów płatniczych) powinno odbywać się za pokwitowaniem. Zaleca się połączenie pokwitowania z nakazem płatniczym z tem, że po wstawieniu do pokwitowania daty doręczenia i podpisaniu przez odbiorcę, pokwitowanie odrywa się od nakazu i pozostawia się w aktach związku samorządowego.

Związki samorządowe powinny niezależnie od prawidłowego sporządzania orzeczeń wymiarowych (nakazów płatniczych) udzielać płatnikom na żądanie niezbędnych wyjaśnień, dotyczących podstawy prawnej poboru podatku i sposobu ustalenia należności podatkowej. Należy w szczególności umożliwić płatnikom zapoznanie się z odnośną uchwałą (statutem podatkowym) i przepisami wykonawczemi do niej, zwłaszcza gdy płatnik nie ma istotnie możności takiego zapoznania się na podstawie dokonanego ogłoszenia takiej uchwały względnie statutu (np. z powodu wyczerpania wydawnictwa, w którem nastąpiło ogłoszenie, względnie nieobecności w danej miejscowości w tym czasie, gdy ogłoszenie miało miejsce w formie rozplakatowania).

Do art. 47 i § 130.

Ogłaszanie uchwał (statutów) podatkowych związków samorządowych, wymagane przez art. 47, powinno następować niezwłocznie po uprawomocnieniu się tych uchwał (statutów), przyczem w ogłoszeniu należy wskazać, przez jaką władzę nadzorczą, kiedy i za jaką liczbą zatwierdzona została uchwała podatkowa (statut podatkowy) względnie wskazać, że uchwała uprawomocniła się w trybie, przewidzianym w ustępie 3 art. 39. W ostatnim wypadku należy również powiadomić o uprawomocnieniu się uchwały (statutu podatkowego) właściwą władzę nadzorczą niezwłocznie po jej uprawomocnieniu się.

Do art. 48 i 49 i § 131.

Władza wymiarowa powinna niezwłocznie po otrzymaniu odwołania dokładnie zbadać zarzuty, podniesione przeciwko wymiarowi i w razie stwierdzenia nielegalności wymiaru powinna sama (więc nawet nie na wniosek odwołującego się) bez przesyłania odwołania do władzy odwoławczej, cofnąć zaskarżone orzeczenie wymiarowe. O ileby władza wymiarowa na skutek wniesionego odwołania stwierdziła nielegalność całe-

go aktu wymiarowego, powinna cofnąć cały wymiar (a więc i niezaskarżone orzeczenia wymiarowe). Władza wymiarowa może również sama zmienić zaskarżone orzeczenie i wydać nowe, o ile uzna w całości za uzasadnione odwołanie, co do wysokości wymiaru. W tym jednak wypadku, gdy władza wymiarowa uzna za możliwe tylko częściowo sprostować wymiar lub też, gdy uzna odwołanie za całkowicie nieuzasadnione, powinna bez zwłoki przesłać odwołanie władzy odwoławczej z odpowiednim wnioskiem na odrzucenie, względnie częściową zmianę wymiaru.

Gdy jednak podanie płatnika w sprawie daniny samorządowej nie jest zaadresowane do władzy nadzorczej, lecz do władzy wymiarowej, wówczas, władza wymiarowa, również w wypadku uznania odwołania za nieuzasadnione, winna sama wydać decyzję, pouczając jednocześnie płatnika o środku prawnym wniesienia odwołania do władzy nadzorczej. I dopiero gdy płatnik odwoła się od decyzji władzy wymiarowej, wtedy należy odwołanie przedstawić władzy odwoławczej. Powyższe ma na celu uproszczenie postępowania i odciążenie władz wyższych instancyj, płatnik bowiem po zaznajomieniu się z motywami decyzji władzy wymiarowej — niejednokrotnie przekona się o niezasadności swych roszczeń i nie wniesie odwołania do władzy nadzorczej.

Przesyłając odwołanie władzy odwoławczej, zarząd związku samorządowego powinien dołączyć wszystkie akta wymiaru daniny publicznej w konkretnym przypadku, a więc odpis względnie referat orzeczenia wymiarowego (zbędne to będzie tylko w tym wypadku, gdy płatnik dołączył orzeczenie wymiarowe do swego odwołania), dowód doręczenia zaskarżonego orzeczenia, akta, na podstawie których ustalono posiadanie przez płatnika przedmiotu opodatkowania, akta, zawierające dane, na podstawie których ustalono podstawę do obliczenia należności podatkowej. Zarząd związku samorządowego powinien ponadto przedstawić wyjaśnienia na zarzuty, zawarte w odwołaniu, o ile wyjaśnień tych nie będą zawierać przedstawione akta. Władza nadzorcza (odwoławcza) nie powinna w żadnym razie rozstrzygać odwołania, względnie z urzędu uchylać wymiaru podatku, bez uprzedniego zażądania wyjaśnień i aktów od władzy wymiarowej (zarządu związku samorządowego).

Postanowienie zawarte w ustępie 3 art. 48, iż wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku terminowego uiszczenia daniny, należy rozumieć w ten sposób, że nie wstrzymuje wykonania zaskarżonego orzeczenia sam przez się fakt wniesienia odwołania. Powołane postanowienie nie stoi natomiast na przeszkodzie temu, że w pewnych wyjątkowych wypadkach może być przez odpowiednią władzę wstrzymane wykonanie orzeczenia wymiarowego. Wstrzymać wykonanie orzeczenia wymiarowego może z reguły władza odwoławcza (władza wymiarowa powinna z reguły po zapoznaniu się z odwołaniem i uznaniu go za uzasadnione cofnąć albo zmienić wymiar) i tylko w tych wyjątkowych wypadkach, gdy zachodzi uzasadnione przypuszczenie nielegalności orzeczenia wymiarowego np. wymiar podatku nieprzewidzianego wyraźnie w ustawie, względnie, gdy istnieje uzasadnione przypuszczenie, że zasady, na których oparto wymiar podatku, sprzeczne są z obowiązującemi przepisami.

Uznaję za niedopuszczalne, ażeby związki samorządowe po uwzględnieniu odwołania zwlekały ze zwrotem nieprawidłowo pobranych podatków komunalnych, o ile oczywiście pobrane sumy nie podlegają zaliczeniu na poczet innych zaległych danin publicznych, przypadających od tychże płatników, którym należy się zwrot. Konieczność natychmiastowego wyrównania nieprawidłowo pobranych podatków wynika zresztą z obowiązku związku samorządowego nieobarczania obywateli ciężarami ponad ustawową miarę.

Zwracam uwagę władz sprawujących nadzór nad samorządem na konieczność stałego czuwania nad prawidłowością wymiaru i poboru przez związki samorządowe danin publicznych, sprawdzianem czego jest w dużym stopniu liczba odwołań i zażaleń, uznanych przez władze nadzorcze za uzasadnione, jak również stan zaległości podatkowych. Wadliwy wymiar i pobór podatku przynosi szkodę zarówno płatnikom, jak i związkom samorządowym, a nadto przysparza władzom nadzorczym dużo pracy, połączonej z rozstrzyganiem odwołań i rozpatrywaniem zażaleń. Z tych względów władze nadzorcze powinny wymagać z całą stanowczością usuwania braków w postępowaniu organów wymiarowych i poborowych związków samorządowych. Z drugiej strony kładę nacisk na szybkie załatwianie odwołań przez właściwe władze, bowiem zwłoka z wydawaniem decyzji podrywa poczucie praworządności i naraża nieraz płatników na niepowetowane straty, wskutek obowiązku wpłacania wymierzonej daniny publicznej, pomimo wniesienia odwołania. Jednocześnie wskazuję na postanowienie art. 68 ust. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341), ustalające termin dla załatwiania spraw.

Wobec zdarzających się wypadków podawania do wiadomości odwołującego się decyzji władzy nadzorczej z przytoczeniem tylko części motywów tej decyzji — wyjaśniam, że decyzje władz, powołanych do rozstrzygania odwołań, należy zawsze komunikować odwołującym się w całości z wyjątkiem tych części, (ustępów), których treść wskazuje niewątpliwie, że przeznaczone są jedynie dla wiadomości władz niższych instancyj.

Wytaczanie sporów o właściwość przed Trybunał Kompetencyjny w sprawach danin samorządowych.

Zdarzają się znowuż wypadki, iż płatnicy danin samorządowych, niezadowoleni z wymiaru tych danin, dochodzą swoich roszczeń przeciwko związkom samorządowym na drodze postępowania sądowego, zaś sądy powszechne nie uwzględniają zarzutu niedopuszczalności drogi

sądowej i uznają się za właściwe do rozstrzygania tego rodzaju spraw.

Wypadek taki zdarzył się np. na terenie gminy m. Lwowa, gdzie sądy powszechne w dwóch instancjach — na skutek skarg szeregu płatników — orzekły zwrot tymże płatnikom rzekomo niesłusznie pobranych od nich na rzecz gminy m. Lwowa opłat drogowych. Wskutek interwencji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych sprawa ta znalazła się w Trybunale Kompetencyjnym, który trzema, w zasadzie jednobrzmiącemi wyrokami z dnia 25 stycznia r. b. L. Rej. 3/33, 4/33 i 5/33 orzekł, iż rozstrzyganie w sprawach opłat drogowych należy do władz nadzorczych nad związkami samorządowemi, od orzeczeń zaś tych władz służy skarga do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Ponieważ motywy wymienionych wyżej wyroków Trybunału Kompetencyjnego mogą być przydatne zarządom związków samorządowych i władzom nadzorczym nad niemi w wypadkach, podobnych do powyższego, przeto przytacza się je w całości.

Trybunał Kompetencyjny zważył co następuje:

„Ochrona praw osób, pociąganych do uiszczania opłat drogowych, przewidzianych w art. 19 ustawy z 10 grudnia 1920 r. (Dz. U. R. P. 1921 Nr. 6, poz. 32) utrzymanych w mocy ust. 1 art. 30 ustawy z 11 sierpnia 1923 o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. 1923 Nr. 94, poz. 747 oraz Dz. U. R. P. 1932 Nr. 106, poz. 884) jest unormowana art. 48 powołanej ustawy z r. 1923, na co w statucie gminnym o poborze opłaty drogowej zwrócona była uwaga. Artykuł ten wprowadza dla płatników prawo odwołania się od wymiaru samoistnych danin komunalnych, do których należą także opłaty drogowe. O odwołaniu orzekają władze nadzorcze, wymienione w art. 48; — od orzeczeń zaś władz nadzorczych służy płatnikowi skarga do Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Do wprowadzenia i do wymiaru rzeczonych opłat drogowych powołane są w myśl powyższych przepisów ustawowych wyłącznie władze samorządowe, działające pod kontrolą swych władz nadzorczych. Natomiast orzecznictwo sądów powszechnych nie jest ani w sprawie prowadzenia, ani w sprawie wymiaru opłat drogowych ustawowo przewidziane.

Powodowie opierają wprawdzie żądanie swej skargi, wniesionej do Sądu Okręgowego we Lwowie na tytule prawnym **niesłusznego zbogacenia** się gminy miasta Lwowa przez pobieranie opłat i zatrzymywanie ich bez tytułu prawnego. Taka pretensja, aczkolwiek przez powodów dochodzona w formie niesłusznego zbogacenia się przez gminę opłatami, nieprawnie wymierzonemi, jest w istocie rzeczy pretensją publiczno-prawną, gdyż pozwana gmina, pobierając sporne opłaty, nie działała w charakterze podmiotu prawa prywatnego. Nie chodzi bowiem przy wprowadzaniu i poborze opłat drogowych o zaspokojenie prywatno-prawnych roszczeń majątkowych gminy, lecz o zebranie na zasadzie art. 19 ustawy drogowej środków materjalnych na cele budowy i utrzymania dróg publicznych, stanowiących dobro publiczne.

Skarga sądowa powodów miałaby tylko wówczas charakter kondycji z § 1431 k. c. lub charakter skargi o odszkodowanie, gdyby świadczenie, którego zwrotu powodowie dochodzą, oparte było na tytule prywatno-prawnym, gdyż — jak się to z zestawienia § 1431 k. c. z § 1 tegoż kodeksu okazuje, § 1431 k. c. ma zastosowanie jedynie do roszczeń prywatno-prawnych. Skoro jednak gmina pozwana opłaty sporne pobrała z tytułu prawno-publicznego, a mianowicie, opierając się na art. 19 ustawy drogowej, to opłaty te nie straciły swego charakteru publiczno-prawnego przez to, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zgodnie z orzecznictwem Najwyższego Trybunału Administracyjnego uznało, iż rzeczone opłaty nie mają podstawy prawnej w przepisach tegoż art. 19 ustawy drogowej.

W myśl art. 1 § 3 prawa o ustroju sądów powszechnych sądy te nie sprawują wymiaru sprawiedliwości w sprawach, przekazanych ustawami szczególnemi innym sądom lub władzom. Nie należą więc do właściwości sądów powszechnych sprawy opłat drogowych z art. 19 ustawy drogowej, jako przekazane ustawowo rozpoznaniu władz administracyjnych. Z zasadą tą jest zatem niezgodne dochodzenie przed sądami powszechnemi roszczeń publiczno-prawnych, jako rzekomo prywatno-prawnych, bądź w formie żądania wynagrodzenia szkód, bądź roszczeń z tytułu niesłusznego zbogacenia. O dopuszczalności drogi sądowej rozstrzyga bowiem istota stosunku prawnego, z którego roszczenie wynika, a nie sama tylko prawno-majątkowa właściwość roszczenia.

Uznając przeto, że przedmiotem powództwa jest w sprawie niniejszej żądanie zwrotu zapłaconej opłaty drogowej, co należy, jak wyżej wyjaśniono, wyłącznie do właściwości władz administracyjnych, Trybunał Kompetencyjny w myśl art. 23 ustęp 4 ustawy z dnia 25 listopada 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 126, poz. 897) orzekł, że władzą właściwą do rozpoznania sprawy niniejszej jest władza administracyjna, uchylił więc uchwałę Sądu Okręgowego we Lwowie z dn. 28 lutego 1933 r. oraz Sądu Apelacyjnego we Lwowie z dnia 15 kwietnia 1933 r.".

Przy sposobności zwracam uwagę, że — o ile by w podobnych wypadkach zaistniał w przyszłości spór o właściwość pomiędzy władzą administracyjną (przez którą należy rozumieć również zarząd związku samorządowego) a sądem powszechnym, to na podstawie ustawy z dnia 25 listopada 1925r. (Dz. U. R. P. Nr. 126, poz. 897) należy zapowiedzieć, a następnie ewentualnie wytoczyć spór przed Trybunał Kompetencyjny. Tryb postępowania określony jest w rozdziale III wymienionej ustawy, zaś władzę samorządową, powołaną do zapowiedzenia i wytoczenia sporu, określa ustęp drugi i trzeci art. 29 tejże ustawy; z przepisów tych wynika, że

władzą tą na terenie województw centralnych i wschodnich jest wojewoda, na terenie województw południowych — Tymczasowy Wydział Samorządowy w likwidacji, wreszcie na terenie województw zachodnich — wydziały wojewódzkie w Poznaniu i Toruniu.

Wreszcie — jeśli chodzi o termin, wymieniony w art. 11 przytoczonej wyżej ustawy — nadmieniam, że Trybunał Kompetencyjny w jednym z omówionych wyroków (I. Rej. 5/33) zaznaczył, że termin powyższy z art. 11 — jako dotyczący wzajemnego stosunku pomiędzy władzami a nie stosunku strony do władzy, nie może być pojmowany jako termin prekluzyjny w tem znaczeniu, że nie zachowanie go wyłączałoby władzę administracyjną od wytoczenia sporu o właściwość; jest on jedynie terminem porządkowym, mającym na celu zapobieżenie zwłoce w rozstrzygnięciu kwestji właściwości.

Do art. 54.

Na szczególne podkreślenie zasługuje sprawa terminów, w jakich mają być pobierane samoistne daniny komunalne, gdyż przeważnie tej kwestji dotyczą skargi płatników. Wobec tego zarządy związków samorządowych powinny ściśle przestrzegać przepisu zdania 3 ust. 1 art. 54, według którego samoistne daniny komunalne mają być z reguły płacone w dwóch równych ratach półrocznych, a to w miesiącu kwietniu i listopadzie.

Przed przyjęciem od płatnika należności podatkowej zgodnie z orzeczeniem wymiarowem (nakazem płatniczym) należy zawsze, o ile tylko względy techniczne nie stoją temu na przeszkodzie, sprawdzić, czy nie jest on obowiązany uiścić dodatkowych należności (np. kary za zwłokę) i umożliwić mu przez to jednorazowe uregulowanie całej należności z tytułu danego podatku, przez co uniknie się potrzeby osobnego żądania od tegoż płatnika niejednokrotnie drobnych dodatkowych należności, co jest połączone dla niego z dodatkowemi kosztami. Wpłacone sumy zaliczać należy w każdym razie na pokrycie wspomnianych dodatkowych należności, a pozostałość na poczet właściwej (pierwotnej) należności podatkowej.

Do art. 55.

Daniny wymierzone prawomocnie należy po upływie terminów płatności ściągnąć bez zwłoki przymusowo. Brak sprężystości w tym zakresie powoduje niejednokrotnie trudności w ściągnięciu podatku, powstające m. in. z tego powodu, że pierwotna należność podatkowa zwiększa się znacznie (nieraz dwukrotnie) przez doliczenie kar za zwłokę i że w czasie egzekucji zaległego podatku należy się od płatnika nowy podatek. O ile jednak zaległości podatkowe wywołane są tem, że na ludność nałożono nadmierne ciężary, względnie wyznaczono terminy płatności bez liczenia się z właściwościami gospodarstw poszczególnych grup płatników, nietylko, że nie powinno się zbyt rygorystycznie stosować przymusowego ściągania, lecz przeciwnie należy zastosować odpowiednie odroczenia, a nawet ulgi podatkowe, a w każdym razie należy liberalnie stosować przepisy o karach za zwłokę. Bliższe wskazówki w tej sprawie zawarte są w wyjaśnieniach niniejszego okólnika do art. 56. W wypadkach stwierdzenia dużych zaległości podatkowych powinna wkraczać władza nadzorcza i po stwierdzeniu przyczyny tych zaległości (nierozważne ustalenie wysokości podatku, wadliwe oznaczenie terminów płatności) wydawać odpowiednie zarządzenia, oczywiście w granicach przepisów obowiązujących.

Do art. 56.

Podnoszono wątpliwość, czy — wobec postanowień art. 56 w związku z ustawą z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721), zastosowaną do danin komunalnych rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 401) — związki samorządowe mogą pobierać odsetki za odroczenie i kary za zwłokę przy ściąganiu danin komunalnych, czy też odsetki te i kary za zwłokę muszą pobierać. Wątpliwość powstała na tle interpretacji wymienionego wyżej art. 56 oraz art. 2, 3 i 7 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. Według bowiem art. 56 „w razie nieuiszczenia we właściwym terminie danin komunalnych związki komunalne mogą pobierać odsetki i kary za zwłokę...“, z czego należałoby wnioskować, że związki samorządowe mają prawo pobierać wspomniane odsetki i kary, nie mają jednak obowiązku ich pobierania od wszystkich płatników; natomiast wedle art. 2, 3 i 7 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. kary za zwłokę i odsetki za odroczenie „pobiera się“, co nie może być rozumiane inaczej jak, że wymienione należności dolicza się do odnośnych zaległości automatycznie, czyli że należności te muszą być pobierane. W związku z powyższem wyjaśniam, co następuje:

Powyższa interpretacja zwrotu „pobiera się“, użytego w art. art. 2, 3 i 7 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721), jest niewątpliwie słuszna; nie przeszkadza ona oczywiście stosowaniu przez związki samorządowe ulg, analogicznych do tych, jakie na podstawie art. 4 ostatnio przytoczonej ustawy stosować może Minister Skarbu w zakresie podatków państwowych.

W szczególności — opierając się na wymienionym art. 4 — Minister Skarbu okólnikiem z dnia 26 października 1932 r. L. D. V 45325/1/32 zarządził, iż od wszelkich wpłat, uskutecznianych, począwszy od 1 listopada 1932 roku na poczet nieodroczonych i nierozłożonych na raty zaległości w podatkach bezpośrednich i opłatach stemplowych, bez względu na czas ich powstania, należy aż do odwołania pobierać obniżone kary za zwłokę w wysokości 15% w stosunku rocznym, licząc od ustawowego terminu płatności. Dla utrzymania jednolitej stopy kar za zwłokę w daninach publicznych ko-

nięcznem jest zastosowanie — aż do odwołania—powyższej 15%-owej stawki także do zaległości w samoistnych daninach komunalnych. Poza tem należy zaznaczyć, że rozwinięta wyżej interpretacja zwrotu „pobiera się" nie odbiera związkom samorządowym prawa zupełnego nawet umarzania odsetek za odroczenie i kar za zwłokę w tych indywidualnych przypadkach, kiedy związek samorządowy uzna za wskazane umorzyć odnośną należność z tytułu podatków względnie opłat. Ponieważ zaś postanowieniem art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 401) ustawa z dnia 31 lipca 1924 r. zastosowana została do samoistnych danin komunalnych, przeto obowiązującem jest brzmienie tej ostatniej ustawy, która w stosunku do postanowień art. 56 jest ustawą późniejszą.

Również przy stosowaniu przepisów ustawy z dnia 10 marca 1932 r. o spłacie zaległości podatkowych (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 291) powstały wątpliwości, czy — ewentualnie w jakim stopniu — regulują powołane przepisy sprawę umarzania zaległości w samoistnych daninach komunalnych. W związku z tem wyjaśniam co następuje:

W odniesieniu do samoistnych danin komunalnych, w szczególności do: podatku wyrównawczego, inwestycyjnego, opłat drogowych i podatku od kopalń — art. 2 ustawy o spłacie zaległości podatkowych upoważnił Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych do odraczania terminu płatności zaległości w tych daninach oraz do rozkładania ich na raty, jak również do obniżania oraz umarzania kar za zwłokę, odsetek za odroczenie oraz kosztów egzekucyjnych. Mowa tu zatem tylko o umarzaniu kar za zwłokę, natomiast nie został Minister Skarbu upoważniony do umarzania zaległości w samoistnych daninach komunalnych.

Z powyższego wynika, że omówionemi przepisami nie zostało naruszone prawo związków samorządowych stanowienia w zakresie umarzania samoistnych danin komunalnych, które odbywa się w trybie, przepisanym w art. 44 lit. f) ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294).

Kary.

Do art. art. 62, 63, 65 i 67.

W związku z zaszłemi wypadkami zarachowywania przez sądy na budżet Ministerstwa Sprawiedliwości kar pieniężnych, wymierzanych na zasadzie art. 62 i 63 — wyjaśniam, co następuje: Kary pieniężne, wymierzane na zasadzie art. 62, 63 i 67 na mocy ustępu 3 art. 65 i ustępów 3 i 4 art. 67 podlegają egzekucji narówni z daninami komunalnemi i wpływają do kasy związku samorządowego, uprawnionego do poboru daniny, niezależnie od tego, czy zostały wymierzone przez zarząd związku samorządowego, czy też, na skutek żądania strony, zostały orzeczone wyrokiem sądowym. Sąd, jako instancja orzekająca, może nałożoną przez zarząd związku samorządowego karę pieniężną zmniejszyć i w tym wypadku, gdy nie przekracza ona maksymalnych norm, przewidzianych w ustawie.

Uprawnienia finansowe gmin wiejskich o charakterze miejskim.

Do art. 72.

Gminy wiejskie, którym na podstawie art. 72 przyznane zostały uprawnienia finansowe gmin miejskich, nie mają prawa do poboru podatku od placów niezabudowanych, na ich obszarze bowiem nie obowiązuje państwowy podatek od placów niezabudowanych.

Przepis art. 72 może mieć zastosowanie zarówno do gmin wiejskich jednostkowych, jak i zbiorowych. Jeżeli uprawnienia finansowe gminy miejskiej przyznane zostaną zbiorowej gminie wiejskiej, to rozciągają się one na całą gminę, a więc na wszystkie gromady, wchodzące w skład gminy i nie mogą być przyznane tylko jednej względnie tylko niektórym gromadom w gminie. Dlatego też wnioski o przyznanie uprawnień finansowych gmin miejskich gminom wiejskim zbiorowym powinny być popierane przez P. P. Wojewodów tylko w takim razie, jeżeli wszystkie gromady odnośnych gmin, a przynajmniej przeważna ich część, pod względem swego charakteru i pod względem gospodarczym zbliżają się do gmin miejskich. Jeżeli natomiast w gminie wiejskiej zbiorowej niektóre tylko gromady (osady) posiadają określony wyżej charakter, a jest przytem wskazanem nadać im uprawnienia gmin miejskich, to należy dążyć do wyodrębnienia tych osad z gminy wiejskiej i utworzenia z nich osobnych gmin miejskich.

Wnioski o przyznanie gminom wiejskim uprawnień finansowych gmin miejskich powinny zawierać dane liczbowe o stanie gmin pod względem rozwoju handlu i przemysłu, rodzaju zajęcia mieszkańców gminy i sposobu zabudowania, zewnętrznego wyglądu, potrzeb gminy, o jej dotychczasowych wydatkach i dochodach ze szczegółowem wyliczeniem dochodów, które gmina mogłaby otrzymać po uzyskaniu uprawnień finansowych gmin miejskich.

Równocześnie uchylam niżej wyszczególnione zarządzenia, które, wobec treści niniejszego okólnika względnie wobec nowych przepisów ustawowych, stały się obecnie bezprzedmiotowe:

okólnik z dnia 30 stycznia 1920 r. Nr. 17-S. F. 242/1 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1360, poz. 13), okólnik z dnia 25 kwietnia 1924 r. Nr. 41--S. M. 2240/24 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 297, poz. 1), okólnik z dnia 3 lipca 1924 r. Nr. 79-S. M. 3404/24 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1111, poz. 1), okólnik z dnia 25 lipca 1924 r. Nr. 86-S. M. 3709/24 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1112, poz. 2) — wobec treści ustawy z dnia 18 marca 1933 r. o przejęciu przez władze skarbowe wymiaru i poboru niektórych podatków (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz.

168), okólnik z dnia 27 sierpnia 1924 r. Nr. 97-S. M. 4320/24 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1113, poz. 4), okólnik z dnia 9 marca 1925 r. Nr. 31-S. M. 185/25 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 305 poz. 2), pismo okólne z dnia 14 lipca 1925 r. Nr. S. F. 553/25 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1113, poz. 5), okólnik z dnia 16 grudnia 1925 r. Nr. 114-S. F. 3827/25 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 145, poz. 1) — wobec treści ustawy z dnia 10 marca 1932 r. o spłacie zaległości podatkowych (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 291), okólnik z dnia 14 lutego 1926 r. Nr. 19-SF. 1083/26 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1113, poz. 6), okólnik z dnia 20 maja 1926 r. Nr. 53-S. F. 3446 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1228, poz. 1), okólnik z dnia 6 września 1926 r. Nr. 86-S. F. 1733/26 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1114, poz. 7), okólnik z dnia 28 września 1926 r. Nr. 99-S. F. 2762 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1115 poz. 8), okólnik z dnia 11 października 1926 r. Nr. 109-S. F. 4008/26 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1116, poz. 9), okólnik z dnia 2 grudnia 1926 r. Nr. 138-S. F. 6478/26 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1116, poz. 10), okólnik z dnia 30 grudnia 1926 r. Nr. 161-S. F. 7113/26 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1118, poz. 11) — wobec treści ustawy z dnia 18 marca 1933 r. o przejęciu przez władze skarbowe wymiaru i poboru niektórych podatków (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 168), okólnik z dnia 19 lutego 1927 r. Nr. 42-S. F. 718/27 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 308, poz. 3), okólnik z dnia 25 marca 1927 r. Nr. 64-S. F. 1655/27 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 312, poz. 7), okólnik z dnia 15 kwietnia 1927 r. Nr. 86-S. F. 2102/27 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1119, poz. 13), okólnik z dnia 17 maja 1927 r. Nr. 112-S. F. 2166/27 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1119, poz. 14), okólnik z dnia 21 maja 1927 r. Nr. 116-S. F. 2731/27 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1229, poz. 2), pismo okólne z dnia 30 lipca 1927 r. Nr. S. F. 4082/27 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1229 poz. 3), okólnik z dnia 24 sierpnia 1927 r. Nr. 155-S. F. 4745/27 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 181, poz. 7), okólnik z dnia 6 października 1927 r. Nr. 173-S. F. 5246/27 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1123, poz. 16), okólnik z dnia 14 listopada 1927 r. Nr. 194-S. F. 5985/27 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1124, poz.17), okólnik z dnia 23 grudnia 1927 r. Nr. 225-S. F. 6669/27 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1127 poz. 21) — wobec treści ustawy z dnia 18 marca 1933 r. o przejęciu przez władze skarbowe wymiaru i poboru niektórych podatków (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 168), okólnik z dnia 10 stycznia 1928 r. Nr. 3-S. F. 47/28 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1128, poz. 23) — wobec treści ustawy z dnia 18 marca 1933 r. o przejęciu przez władze skarbowe wymiaru i poboru niektórych podatków (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 168), okólnik z dnia 9 marca 1928 r. Nr. 33-O. B. 487/1/28 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1464, poz. 18), okólnik z dnia 19 marca 1928 r. Nr. 42-S. F. 835/1/28 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1203, poz. 3), okólnik z dnia 28 maja 1928 r. Nr. 88-S. F. 1579/3 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1129, poz. 25), pismo okólne z dnia 1 czerwca 1928 r. Nr. S. F. 1700/2 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1131, poz. 26), okólnik z dnia 6 czerwca 1928 r. Nr. 93-S. F. 2311/1 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1323, poz. 3), okólnik z dnia 7 sierpnia 1928 r. Nr. 144-S. F. 2728/1/28 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 138, poz. 7), okólnik z dnia 11 września 1928 r. Nr. 163-S. F. 1520/4 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1131, poz. 28) — wobec treści ustawy z dnia 18 marca 1933 r. o przejęciu przez władze skarbowe wymiaru i poboru niektórych podatków (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 168), pismo okólne z dnia 20 października 1928 r. Nr. S. F. 3617/1 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1132, poz. 30), pismo okólne z dnia 27 kwietnia 1929 r. Nr. S. F. 5089/2 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1133, poz. 34), okólnik z dnia 5 czerwca 1929 r. Nr. 120-S. F. 5330/2 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1134, poz. 36), okólnik z dnia 25 czerwca 1929 r. Nr. 131-S. F. 4944/3 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 294, poz. 11), okólnik z dnia 18 września 1929 r. Nr. 202-S. F. 6834/1 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 310, poz. 4), okólnik z dnia 19 września 1929 r. Nr. 204-S. F. 6948/1 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 145, poz. 2), okólnik z dnia 26 września 1929 r. Nr. 206-S. F. 5456/4 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1135, poz. 39), pismo okólne z dnia 24 października 1929 r. Nr. S. F. 6791/3 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1136, poz. 41), okólnik z dnia 5 listopada 1929 r. Nr. 244-S. F. 4410/3 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1136, poz. 42), okólnik z dnia 10 grudnia 1929 r. Nr. 279-S. F. 6743/4 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 311, poz. 5), okólnik z dnia 20 grudnia 1929 r. Nr. 289-S. F. 7532/1 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1138, poz. 46), okólnik z dnia 10 lutego 1930 r. Nr. 18-S. F. 310/2 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 67, poz. 26), okólnik z dnia 12 lutego 1930 r. Nr. 19-S. F. 255/2 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 312, poz. 6), okólnik z dnia 12 lutego 1930 r. Nr. 20-S. F. 635/1 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1138, poz. 48), pismo okólne z dnia 21 maja 1930 r. Nr. S. F. 373/4 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1139, poz. 49), okólnik z dnia 2 lipca 1930 r. Nr. 116-S. F. 1779/2 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 170, poz. 7), okólnik z dnia 11 września 1930 r. Nr. 164-S. F. 2624/1 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1141, poz. 51), okólnik z dnia 25 listopada 1930 r. Nr. 211-S. F. 590/22 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1753, poz. 1), okólnik z dnia 5 stycznia 1931 r. Nr. 3-S. F. 3450/2 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 1, poz. 6), pismo okólne z dnia 20 stycznia 1931 r. Nr. S. F. 3896/1 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 1, poz. 24) — wobec treści ustawy z dnia 18 marca 1933 r. o przejęciu przez władze skarbowe wymiaru i poboru niektórych podatków (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 168), okólnik z dnia 28 marca 1931 r. Nr. 51-S. F. 4089/2 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 3, poz. 92) — wobec treści ustawy z dnia 18 marca 1933 r.

o przejęciu przez władze skarbowe wymiaru i poboru niektórych podatków (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 168), okólnik z dnia 22 kwietnia 1931 r. Nr. 63-S. F. 4509/2 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 3, poz. 104), okólnik z dnia 5 maja 1931 r. Nr. 76-S. F. 4404/3 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 4, poz. 123), okólnik z dnia 12 czerwca 1931 r. Nr. 101-S. F. 4508/4 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 6, poz. 160), okólnik z dnia 17 czerwca 1931 r. Nr. 105-S. F. 4509/3 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 7, poz. 166), okólnik z dnia 13 lipca 1931 r. Nr. 129-S. F. 3294/4 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 8, poz. 199), okólnik z dnia 26 sierpnia 1931 r. Nr. 151-S. F. 6152/2 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 11, poz. 233), okólnik z dnia 3 września 1931 r. Nr. 154-S. F. 4759/2 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 11, poz. 236), okólnik z dnia 26 stycznia 1932 r. Nr. 14 S. F. 6931/1 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 2, poz. 14), okólnik z dnia 8 marca 1932 r. Nr. 29-S. F. 26/2 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 4, poz. 44), okólnik z dnia 16 kwietnia 1932 r. Nr. 47-S. F. 1/1/8 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 7, poz. 79), okólnik z dn. 22 kwietnia 1932 r. Nr. 52-S. F. 1/1/9 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 7, poz. 84), okólnik z dn. 4 czerwca 1932 r. Nr. 77-S. F. 1/1/15 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 9, poz. 115), okólnik z dn. 21 czerwca 1932 r. Nr. 87-S. F. 1/1/20 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn., Nr. 10, poz. 129), okólnik z dn. 20 lipca 1932 r. Nr. 99-S. F. 26/2/4 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 12, poz. 153), pismo okólne z dn. 9 sierpnia 1932 r. Nr. S. F. 92/29/1 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 13, poz. 168), okólnik z dnia 28 sierpnia 1933 r. Nr. 83 — SF. 49/70/2 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 14, poz. 198), okólnik z dnia 26 marca 1934 r. Nr. 39 — S. F. 77/9/3 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 8, poz. 71), okólnik z dnia 28 marca 1934 r. Nr. 45 — S. F. 87/1/27 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 9, poz. 82), okólnik z dnia 7 kwietnia 1934 r. Nr. 51 — S. F. 77/17/1 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 10, poz. 90), okólnik z dnia 30 czerwca 1934 r. Nr. 95 — S. F. 42/9/4 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 18, poz. 174), okólnik z dnia 10 sierpnia 1934 r. Nr. 108 — S. F. 67/13/3 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 22, poz. 204), pismo okólne z dnia 23 sierpnia 1934 r. Nr. S. F. 33/36/17 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn., Nr. 23, poz. 216).

Niniejszy okólnik należy podać do wiadomości zarządów gmin wiejskich i miejskich, nie wydzielonych z powiatowych związków samorządowych,—w drodze rozesłania odnośnego Dziennika Urzędowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, którego potrzebną ilość egzemplarzy Ministerstwo Spraw Wewnętrznych jednocześnie przesyła Panom Wojewodom.

ZA MINISTRA
(—) Korsak
PODSEKRETARZ STANU

Załącznik Nr. 1.
Do okóln. Nr. 1.

Statut wzorowy
o samoistnym podatku komunalnym od gruntów państwowych, położonych na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej.

Na podstawie art. 2 ust. 2 wzgl. art. 4 ust. 6 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 106, poz. 884) wprowadza się na rzecz powiatowego związku samorządowego (gminy miejskiej) podatek od gruntów państwowych.

§ 1.

Przedmiot opodatkowania stanowią grunty, będące własnością Skarbu Państwa.

§ 2.

Do uiszczenia podatku obowiązany jest Skarb Państwa względnie dzierżawcy gruntów państwowych.

§ 3.

Grunty państwowe, przeznaczone wyłącznie na cele wojskowe, które w związku z tem przeznaczeniem nie mogą być eksploatowane w użytkowości rolnej, nie podlegają samoistnemu podatkowi komunalnemu od gruntów państwowych.

§ 4.

Celem wymiaru podatku przeprowadza się klasyfikację gruntów z odpowiedniem zastosowaniem przepisów:

a) dla województw: warszawskiego, kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego oraz dla województwa białostockiego z wyjątkiem powiatów: białostockiego, bielskiego, sokólskiego, wołkowyskiego i grodzieńskiego — przepisów § 7 i 8 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 września 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 639), nadto zaś w gminach miejskich przy uwzględnieniu art. 272 rosyjskiej ustawy o podatkach bezpośrednich (T. V Zb. Pr. z 1903 r. wydz. 2);

b) dla wyżej wymienionych powiatów województwa białostockiego oraz dla województw: nowogródzkiego, poleskiego, wileńskiego i wołyńskiego — przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 8, poz. 77), uzupełnionego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 marca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 161), nadto zaś w gminach miejskich przy uwzględnieniu art. 272 rosyjskiej ustawy o podatkach bezpośrednich.

§ 5.

Klasyfikację gruntów przeprowadza powiatowa komisja kwalifikacyjna, działająca według przepisów, zawartych w §§ 4 — 13 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 listopada 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 113, poz. 937), względnie miejska komisja klasyfikacyjna, działająca według przepisów, zawartych w §§ 4 — 13 oraz w § 18 wymienionego rozporządzenia.

§ 6.

Stawki podatku odpowiadają normom dodatku komunalnego, wyznaczonego dla podobnych sąsiednich gruntów prywatnych.

§ 7.

Terminy poboru samoistnego podatku komunalnego od gruntów odpowiadają terminom poboru państwowego podatku gruntowego.

§ 8.

O wymierzonym podatku zostaje zawiadomiony nakazem płatniczym każdy płatnik indywidualnie.

§ 9.

Odwołania w sprawach wymiaru podatku wnosić należy w terminie i trybie, przewidzianym art. 48 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych.

§ 10.

Nieuiszczony w przepisanym terminie podatek ściągnięty będzie w drodze przymusowej z doliczeniem kar za zwłokę i kosztów egzekucyjnych według postanowień ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721), zmienionej częściowo rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 401). W czasie obowiązywania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnem władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580), zmienionego częściowo rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 24) i z dnia 28 stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 78), — koszty egzekucyjne pobierane będą według przepisów tego rozporządzenia.

§ 11.

Wykroczenia przeciwko przepisom o wymiarze i poborze podatku podlegają karze do wysokości 345,9 zł, o ile wykroczenie nie jest karalne z art. 62 — 66 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych.

§ 12.

Przepisy wykonawcze do niniejszego statutu wyda Wydział Powiatowy względnie Zarząd Miejski.

§ 13.

Statut niniejszy wchodzi w życie po zatwierdzeniu przez władzę nadzorczą z dniem ogłoszenia w sposób w danej miejscowości przyjęty.

Załącznik Nr. 2.
Do okóln. Nr. 1.

Statut wzorowy o poborze miejskiego podatku od zbytku mieszkaniowego w mieście.

Na podstawie art. 7 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z r. 1932, Nr. 106, poz. 884) wprowadza się w mieście. . . . podatek od zbytku mieszkaniowego.

§ 1.

Opodatkowaniu podlegają części mieszkalne, które ze względu na swe przeznaczenie lub w stosunku do liczby osób, zamieszkujących lokal, uważa się za zbędne. Podatkowi temu podlegają także mieszkania, zajęte przez posiadacza (właściciela) domu w domu własnym.

§ 2.

Za lokale, zawierające zbędne części mieszkalne podlegające opodatkowaniu, uważa się lokale, w których liczba pokoi przekracza więcej niż o 1 liczbę osób, zajmujących lokal.

Do liczby osób nie zalicza się służby domowej i do liczby pokoi nie zalicza się pokoi, będących z przeznaczenia pokojami służbowemi.

§ 3.

Podatek opłacają osoby fizyczne, zajmujące lokal, podlegający podatkowi.

§ 4.

Od podatku od zbytku mieszkaniowego wolne są:

a) lokale zajęte przez cudzoziemskich przedstawicieli państw obcych,

b) reprezentacyjne mieszkania urzędników państwowych i samorządowych (np. wojewody, starosty, prezydenta miasta wzgl. burmistrza),

c) mieszkania duchowieństwa wszelkich wyznań,

d) części mieszkalne, przeznaczone wyłącznie do wykonywania zawodu, o ile zawód ten wykonywa się w domu.

§ 5.

Podatek od zbędnych części mieszkania i mieszkań wynosi za każdy zbędny pokój. . . % komornego, względnie wartość czynszowej z czerwca 1914 r., przeliczonej na złote według relacji zamieszczonej w ust. 4 art. 6 ustawy z dnia 11 kwietnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 406).

Uwaga: Należność podatkowa od całego mieszkania w żadnym razie nie może przekroczyć 100% komornego z czerwca 1914 r.

§ 6.

Właściciele — posiadacze realności lub ich zastępcy, tudzież posiadacze lokali winni na żądanie przedstawiać Zarządowi Miejskiemu w oznaczonym czasie żądane zeznania, udzielać odpowiedzi na określone pytania, jako też przedkładać księgi gospodarcze oraz inne dowody.

§ 7.

Wymiar i pobór podatku uskutecznia Zarząd Miejski. Podatek wymierzany jest jednorazowo za cały rok i płatny w czterech ratach kwartalnych w ciągu miesięcy: lutego, maja, sierpnia i listopada.

Gdy w ciągu roku podatkowego zajdą nowe okoliczności, uzasadniające powstanie lub wygaśnięcie obowiązku podatkowego albo zmianę wymiaru podatku, wówczas jest wymierzany lub umarzany podatek albo zmieniany wymiar podatku za czas od początku kwartału, następują-

cego po zaistnieniu nowych okoliczności, do końca roku podatkowego.

§ 8.

Odwołania w sprawach wymiaru podatku wnosić należy w terminie i trybie przewidzianym w art. 48 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych, dla gmin miejskich zaś, znajdujących się na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego — w terminie i trybie, przewidzianym w § 69 i następnych ustawy o daninach komunalnych z dnia 14 lipca 1893 r.

§ 9.

Nieuiszczony w przepisanym terminie podatek ściągnięty będzie w drodze przymusowej z doliczeniem kar za zwłokę i kosztów egzekucyjnych według postanowień ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721), zmienionej częściowo rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 401). W czasie obowiązywania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnem władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580) zmienionego częściowo rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 24) i z dnia 28 stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10 poz. 78), — koszty egzekucyjne pobierane będą według przepisów tego rozporządzenia.

§ 10.

Wykroczenia przeciwko przepisom o wymiarze i poborze podatku podlegają karze do wysokości 345,9 zł, o ile wykroczenie nie jest karalne według art. 62 — 66 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych.

§ 11.

Statut niniejszy wchodzi w życie po zatwierdzeniu przez władzę nadzorczą, po ogłoszeniu w sposób w danej miejscowości przyjęty.

Załącznik Nr. 3.
Do okóln. Nr. 1.

Statut wzorowy o podatku od zajmowanych lokali lub ich części w hotelach, pensjonatach, pokojach umeblowanych, gospodach, zajazdach lub domach noclegowych.

Na zasadzie art. 7 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 106, poz. 884) wprowadza się na rzecz miasta. . . . . . podatek od zajmowanych lokali lub ich części w hotelach, pensjonatach, pokojach umeblowanych, gospodach, zajazdach lub domach noclegowych.

§ 1.

Do uiszczenia podatku obowiązana jest osoba, zajmująca lokal lub jego część w hotelu, pensjonacie, pokojach umeblowanych i t. p. zakładach.

§ 2.

Podatek wynosi . . . % sumy należności za wynajem lokalu wraz z meblami, usługą, pościelą, oświetleniem i opałem.

§ 3.

Od podatku są zwolnieni:

a) posłowie sejmowi i senatorowie,

b) wojskowi i funkcjonarjusze państwowej służby cywilnej oraz funkcjonarjusze samorządowi, przebywający w mieście w celach służbowych,

c) osoby, którym przysługuje zwolnienie od danin i opłat publicznych na podstawie prawa narodów, lub na zasadzie specjalnych umów państwowych.

W celu uzyskania zwolnienia od podatku osoby wyżej wymienione, z wyjątkiem posłów i senatorów, winny wyjednać poświadczenie miejscowego Zarządu Miejskiego, że przysługuje im zwolnienie; poświadczenie to należy złożyć w zarządzie hotelu, pensjonatu, pokojów umeblowanych i t. p. zakładów.

§ 4.

Podatek inkasuje przedsiębiorstwo względnie odnajmujący lokal i za podatek ten jest odpowiedzialny.

Uwaga: Odnajmujący lokale obowiązani są wywiesić w każdym odnajmowanym lokalu na widocznem miejscu cenę wynajmu lokalu oraz jeden egzemplarz niniejszego statutu.

§ 5.

Osoby, odpowiedzialne za pobór podatku, winny wnieść wpływ z podatku do kasy miejskiej przy odpowiednim wykazie do dnia 20 miesiąca za pierwszą połowę, zaś do dnia 5-go za drugą połowę porzedniego miesiąca.

§ 6.

Celem kontroli podatku przysługuje Zarządowi Miejskiemu prawo żądania przedstawienia sobie ksiąg meldunkowych, rachunkowych oraz wszelkich innych dowodów, jak również delegowanie urzędników dla dokonania wywiadu i zebrania danych na miejscu.

§ 7.

Odwołania w sprawach wymiaru podatku wnosić należy w terminie i trybie, przewidzianym w art. 48 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych, dla gmin miejskich zaś, znajdujących się na obszarze województw poznańskiego pomorskiego — w terminie i trybie, przewidzianym w § 69 i nast. ustawy o daninach komunalnych z dnia 14 lipca 1893 r.

§ 8.

Nieuiszczony w przepisanym terminie podatek ściągnięty będzie w drodze przymusowej z doliczeniem kar za zwłokę i kosztów egzekucyjnych według postanowień ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721), zmienionej częściowo rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 401). W czasie obowiązywania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egze-

kucyjnem władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580), zmienionego częściowo rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 24) i z dnia 28 stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 78), — koszty egzekucyjne pobierane będą według przepisów tego rozporządzenia.

§ 9.

Wykroczenia przeciwko przepisom o wymiarze i poborze podatku podlegają karze do wysokości 345,9 zł, o ile wykroczenie nie jest karalne z art. 62 — 66 ustawy o tymczasowem regulowaniu finansów komunalnych.

§ 10.

Statut niniejszy wchodzi w życie po zatwierdzeniu go przez władzę nadzorczą z dniem ogłoszenia w sposób w danej miejscowości przyjęty.

Załącznik Nr. 4.
Do okóln. Nr. 1.

Statut wzorowy o podatku od towarów, przywożonych drogami żelaznemi.

Na zasadzie art. 12 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 106, poz. 884) pobiera się na rzecz miasta . . . . . . podatek od towarów, przywożonych drogami żelaznemi.

§ 1.

Samoistny podatek miejski pobiera się od towarów przywożonych do miasta. . . . . przez stacje, znajdujące się w obrębie miasta, względnie przez te stacje, które w przyszłości w czasie obowiązywania statutu powstaną na terenie miasta.

§ 2.

Pobór podatku odbywa się przez funkcjonarjuszy miejskich, względnie przez funkcjonarjuszy kolejowych, o ile w tym przedmiocie nastąpi porozumienie z władzami kolejowemi.

§ 3.

Wolne od podatku miejskiego są:

a) towary podlegające państwowym podatkom od spożycia, zużycia względnie produkcji, oraz stanowiące monopol państwowy,

b) ładunki, stanowiące własność Państwa lub samorządu terytorjalnego,

c) artykuły przeznaczone do odbudowy zabudowań mieszkalnych i gospodarczych, zniszczonych wojną,

d) materjały budowlane, o ile są przeznaczone na cele mieszkaniowo-budowlane,

e) towary, przywożone w przesyłkach ekspressowych, bagażowych i pocztowych, tudzież opakowanie i próżne naczynia zwrotne, rzeczy przesiedlenia, przesyłki niewykupione przez odbiorców i zwracane zpowrotem na stację nadawczą za tym samym listem przewozowym, wreszcie towary przewożone „transito",

f) ładunki instytucyj dobroczynnych i naukowych, które uzyskają specjalne zwolnienie ze strony Zarządu Miejskiego.

§ 4.

Podatek od ładunków towarowych wynosi. . . . . (patrz § 39 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 listopada 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 113, poz. 937).

§ 5.

Odwołania w sprawach wymiaru podatku wnosić należy w terminie i trybie, przewidzianym w art. 48 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych.

§ 6.

Nieuiszczony w przepisanym terminie podatek ściągnięty będzie w drodze przymusowej z doliczeniem kar za zwłokę i kosztów egzekucyjnych według postanowień ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721), zmienionej częściowo rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 401). W czasie obowiązywania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnem władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580), zmienionego częściowo rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 24) i z dnia 28 stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 78), — koszty egzekucyjne pobierane będą według przepisów tego rozporządzenia.

§ 7.

Wykroczenia przeciwko przepisom o wymiarze i poborze podatku podlegają karze do wysokości 345,9 zł, o ile wykroczenie nie jest karalne według art. 62 — 66 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych.

§ 8.

Przepisy wykonawcze do niniejszego statutu wyda Zarząd Miejski (ewentualnie w porozumieniu z władzami kolejowemi).

§ 9.

Statut niniejszy wchodzi w życie po zatwierdzeniu przez władzę nadzorczą z dniem ogłoszenia w sposób w danej miejscowości przyjęty.

Załącznik Nr. 5.
Do okóln. Nr. 1.

Statut wzorowy o podatku miejskim od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk.

Na podstawie art. 18 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 106, poz. 884) wprowadza się na rzecz miasta. . . . . . podatek od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk.

§ 1.

Opodatkowaniu podlegają wszelkie publicz-

ne zabawy, rozrywki i widowiska, a w szczególności:

1) przedstawienia: kinematograficzne, teatralne i rewjowe, baletowe i kabaretowe,

2) koncerty, deklamacje i recytacje, odczyty,

3) przedstawienia cyrkowe, menażerje, pokazy zwierząt tresowanych,

4) zabawy taneczne, kostjumowe, bale maskowe, dancingi i t. p.

5) zabawy ludowe z karuzelami, huśtawkami, strzelnicami, aparatami do mierzenia sił, aparatami reprodukującemi mechanicznie utwory muzyczne, deklamacje i śpiew, z grami połączonemi z wygraną w pieniądzach lub przedmiotach, kolejkami amerykańskiemi i t. p.,

6) zawody sportowe, wyścigi konne, samochodowe, kolarskie, motocyklowe, walki zapaśnicze oraz inne widowiska tego rodzaju,

7) wystawy i muzea (z wyjątkiem tych wystaw i muzeów, które nie służą dla celów zarobkowych) panoramy,

8) przedsiębiorstwa i instytucje, utrzymujące bilardy.

§ 2.

Podatkowi nie podlegają:

1) wszelkie amatorskie zawody sportowe z wyjątkiem zawodów konnych,

2) przedstawienia, które służą wyłącznie nauczaniu w zakładach naukowych, publicznych, prywatnych lub też które z pozwolenia władz szkolnych urządzane są wyłącznie dla uczniów tych zakładów lub ich rodzin;

3) przedstawienia, z których dochód przeznacza się wyłącznie i bezpośrednio na cele dobroczynne, zgóry określone, o ile z niemi nie są połączone zabawy taneczne;

4) zabawy, które służą wyłącznie dla rozwoju młodzieży lub też dla ćwiczeń cielesnych. Nie zwalnia się jednakże od podatku takich zabaw sportowych, które połączone są z totalizatorem, zakładami lub tańcami;

5) zabawy, urządzane przez pojedyńcze osoby w prywatnych mieszkaniach oraz zabawy reprezentacyjne, urządzane przez urzędy publiczne, o ile nie pobiera się wzamian zapłaty ani za zabawy, ani też za trunki lub jedzenie. Pomieszczenia klubowe nie uważa się za prywatne;

6) przedstawienia teatralne, koncertowe, odczyty, deklamacje i recytacje oraz przedstawienia kinematograficzne przez władze państwowe urządzane, prowadzone lub wydatnie subsydjowane, o ile nie posiadają charakteru stałej imprezy.

§ 3.

Podatek od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk, wymienionych w § 1, o ile do nich nie ma zastosowania § 2 pobiera się w formie dodatku procentowego do ceny wykupionego biletu wstępu (podatek biletowy); w wypadkach, gdy uczestnictwo w publicznych zabawach, rozrywkach i widowiskach nie jest uzależnione od wykupienia biletu wstępu — podatek wymierza się w sposób ryczałtowy (§ 10 i 11).

§ 4.

Podatek biletowy opłacają osoby, nabywające bilety wstępu na wszelkie publiczne zabawy, rozrywki i widowiska, wymienione w § 1; inkasuje go na rzecz gminy — równocześnie z pobraniem opłaty za bilet — przedsiębiorstwo względnie osoba urządzająca i jest za podatek ten odpowiedzialna. Przedsiębiorstwo, względnie osoba urządzająca otrzymuje za te czynności wynagrodzenie w wysokości 3% zainkasowanych sum.

Podatek ryczałtowy opłaca przedsiębiorstwo względnie osoba urządzająca.

§ 5.

O każdej zabawie, wymienionej w § 1 należy zawiadomić Zarząd Miejski najpóźniej na dwa dni przed przedstawieniem O ile nie można było we właściwym czasie o zabawie zawiadomić, ponieważ termin zabawy nie był jeszcze ustalony, wówczas należy donieść Zarządowi Miejskiemu najpóźniej w ciągu dwu dni po zabawie.

Zarząd Miejski wydaje zaświadczenie zgłoszenia.

Do zgłoszenia obowiązany jest zarówno przedsiębiorca, względnie osoba urządzająca, jako też właściciel lub dzierżawca pomieszczeń, w których odbywa się zabawa.

Zarząd Miejski może dla zabaw, urządzanych przez poszczególnych przedsiębiorców, uznać jednorazowe zgłoszenie za wystarczające dla szeregu zabaw.

§ 6.

Podatek oblicza się według ceny i liczby wydanych biletów wstępu. Przy obliczaniu nie bierze się w rachubę biletów wydanych bezpłatnie; ilość tych biletów winna być wszakże zgóry zgłoszona. Cena podana na bilecie służy za podstawę wymiaru nawet wtedy, jeżeli bilet wydany został faktycznie po cenie niższej; natomiast w razie pobrania kwoty wyższej od ceny podanej na bilecie, podatek oblicza się według tej faktycznie pobranej kwoty.

Przez cenę biletów wstępu rozumieć należy ogólną wysokość pobranej kwoty z wyjątkiem podatku. Opłatę za katalogi lub programy włącza się do ceny biletu, o ile uczestnicy nie są dopuszczani do zabawy bez wykupienia katalogu lub programu.

§ 7.

Podatek wynosi:............ (patrz § 78 oraz 84 — 92 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 listopada 1932 r. Dz. U. R. P. Nr. 113, poz. 937, w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 maja 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 400).

§ 8.

Przy zgłoszeniu przedsiębiorca względnie osoba urządzająca winna złożyć do Zarządu Miejskiego bilety przeznaczone do sprzedaży. Bilety muszą być zaopatrzone w numery bieżące, nazwę przedsiębiorstwa, termin, miejsce i rodzaj zabawy, jako też cenę lub też bezpłat-

ność biletu. Zarząd Miejski zaopatruje bilety stemplem.

Zarząd Miejski może czynić wyjątki od powyższych wymagań dotyczących treści biletów i zaniechać ich ostemplowania.

§ 9.

Przedsiębiorca, względnie osoba urządzająca może zezwolić na udział w zabawie jedynie po okazaniu i skasowaniu ostemplowanych biletów.

Przedsiębiorca, względnie osoba urządzająca obowiązana jest przechowywać przez 30-dniowy okres czasu wszelkie dowody, dotyczące ilości sprzedanych biletów i okazać je na każde żądanie Zarządu Miejskiego.

§ 10.

Dla restauracyj, kawiarń i t. p. zakładów, w których odbywają się widowiska sceniczne, świetlne albo produkcje muzyczne, lub też, które posiadają dla publiczności instrumenty muzyczne, albo urządzenia do gry (np. bilard), dla sal tańca, dla przedsiębiorstw widowisk i zabaw wędrownych oraz stowarzyszeń i klubów, w których odbywają się gry towarzyskie, podatek określa się w kwotach ryczałtowych w wysokości (patrz § 79 rozporządzenia).

§ 11.

Wysokość podatku ryczałtowego w granicach określonych w § 10 wymierza Zarząd Miejski na podstawie danych, ustalonych przez komisję po wysłuchaniu przedsiębiorcy względnie osoby urządzającej. Komisję powołuje Zarząd Miejski z udziałem rzeczoznawców.

§ 12.

O ile przedsiębiorca względnie osoba urządzająca narusza postanowienia §§ 3 — 11 statutu, na skutek czego brak jest miarodajnych danych do ustalenia wysokości podatku, wówczas Zarząd Miejski może określić podatek według posiadanych danych o najwyższej sumie wpływu podatkowego, jaki mogło pobrać to lub podobne przedsiębiorstwo za sporny okres czasu, względnie obliczyć podatek tak, jak gdyby wszystkie miejsca rozporządzalne zostały rozsprzedane po cenach zwykłych. Na ustaloną w ten sposób należność podatkową Zarząd Miejski doręcza przedsiębiorcy względnie osobie urządzającej wezwanie płatnicze z wyznaczeniem 7-dniowego terminu wpłaty tej należności do Kasy miejskiej — po uprzedniem jednak podaniu płatnikowi do wiadomości ustalonej należności podatkowej i rozpatrzeniu zarzutów jakie zostaną wniesione przez płatnika na piśmie przeciwko wysokości tej należności — w terminie wskazanym przez Zarząd Miejski. Zarzuty te dołącza się do akt wymiarowych.

§ 13.

Podatek powinien być wpłacony do kasy miejskiej nie później, niż na trzeci dzień po zainkasowaniu, względnie — jeśli chodzi o podatek ryczałtowy — po urządzeniu publicznej zabawy, rozrywki lub widowiska. W razie niedotrzymania tego terminu zarząd gminy — poza wdrożeniem postępowania egzekucyjnego może od przedsiębiorcy lub osoby, urządzającej ponownie publiczną zabawę, rozrywkę lub widowisko, zażądać zabezpieczenia w postaci kaucji pieniężnej, albo też uiszczenia zgóry całości lub części należności z tytułu przypadającego podatku.

Również w razie zgłoszenia jednorazowych zabaw — Zarząd Miejski może zażądać zgóry kaucji w wysokości przypuszczalnego wpływu podatkowego.

§ 14.

Odwołania w sprawach wymiaru podatku wnosić należy w terminie i trybie, przewidzianym w art. 48 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych, a dla gmin miejskich, znajdujących się na obszarze województwa poznańskiego i pomorskiego — w terminie i trybie, przewidzianym w § 69 i następnych ustawy o daninach komunalnych z dnia 14 lipca 1893 r.

§ 15.

Nieuiszczony w przepisanym terminie podatek ściągnięty będzie w drodze przymusowej z doliczeniem kar za zwłokę i kosztów egzekucyjnych według postanowień ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721), zmienionej częściowo rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 401). W czasie obowiązywania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnem władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580) zmienionego częściowo rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 24) i z dnia 28 stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10 poz. 78), — koszty egzekucyjne pobierane będą według przepisów tego rozporządzenia.

§ 16.

Wykroczenia przeciwko przepisom o wymiarze i poborze podatku podlegają karze do wysokości 345,9 zł., o ile wykroczenie nie jest karalne według art. 62 — 66 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych.

§ 17.

Statut niniejszy wchodzi w życie po zatwierdzeniu go przez władzę nadzorczą z dniem ogłoszenia w sposób w danej miejscowości przyjęty.

Załącznik Nr. 6.
Do okóln. Nr. 1.

Statut wzorowy
o podatku od prawa polowania.

Na podstawie art. 19 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 106, poz. 884) wprowadza się na rzecz . . . . podatek od prawa polowania.

§ 1.

Od wykonywania prawa polowania pobiera się podatek komunalny.

§ 2.

Podatkowi od prawa polowania podlegają wszelkie osoby fizyczne i prawne, posiadające w gminie, na mocy prawa własności gruntu, dzierżawy prawa polowania lub innego tytułu prawnego własne tereny do polowania.

§ 3.

Podatek wynosi . . . . . gr. od 1 hektara i winien być wpłacony zgóry w ratach półrocznych w miesiącach: kwietniu i listopadzie każdego roku.

§ 4.

O wysokości wymierzonego podatku Zarząd gminy zawiadamia płatników przez doręczenie im nakazów płatniczych, w których jednocześnie wskazany jest termin płatności podatku.

§ 5.

Odwołania w sprawach wymiaru podatku wnosić należy w terminie i trybie, przewidzianym w art. 48 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych, na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego — w terminie i trybie, przewidzianym w § 69 i następnych ustawy o daninach komunalnych z dnia 14 lipca 1893 r.

§ 6.

Nieuiszczony w przepisanym terminie podatek ściągnięty będzie w drodze przymusowej z doliczeniem kar za zwłokę i kosztów egzekucyjnych według postanowień ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721), zmienionej częściowo rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 401). W czasie obowiązywania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnem władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580) zmienionego częściowo rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 24) i z dnia 28 stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10 poz. 78), — koszty egzekucyjne pobierane będą według tego rozporządzenia.

§ 7.

Wykroczenia przeciwko przepisom o wymiarze i poborze podatku podlegają karze do wysokości 345,9 zł., o ile wykroczenie nie jest karalne według art. 62 — 66 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych.

§ 8.

Statut niniejszy wchodzi w życie po zatwierdzeniu przez władzę nadzorczą oraz po ogłoszeniu w sposób w danej miejscowości przyjęty.

Załącznik Nr. 7.
Do okóln. Nr. 1.

Statut wzorowy o komunalnym podatku inwestycyjnym.

Na podstawie art. 20 ust. 1 i art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 106, poz. 884) wprowadza się w roku . . . . . na rzecz gminy miasta . . . . powiatowego związku samorządowego. . . . . podatek inwestycyjny.

§ 1.

Na pokrycie wydatków, związanych z budową (przykładowo: szkoły, szpitala), w ogólnej sumie . . . . zł. pobrana będzie kwota . . . . zł. tytułem podatku inwestycyjnego.

§ 2.

Podatek inwestycyjny pobierany będzie w formie dodatków do podatków komunalnych, zarówno samoistnych, jak i dodatków do podatków państwowych, i obciąża płatników następujących podatków komunalnych oraz w następującej wysokości: (przykładowo):

1) podatku od gruntów w wysokości . . . .% kwoty, przypadającej na rzecz (miasta, powiatowego związku samorządowego) bez podwyżki, przewidzianej w ustępie drugim art. 14 ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 505) i bez 10% dodatku na rzecz samorządu wojewódzkiego,

2) podatku od nieruchomości w wysokości . . . . . % kwoty, przypadającej na rzecz (miasta, powiatowego związku samorządowego) tytułem dodatku komunalnego do państwowego podatku, względnie tytułem samoistnego podatku miejskiego od nieruchomości,

3) podatku od lokali w wysokości . . . % kwoty, przypadającej na rzecz miasta,

4) podatku od przemysłu i handlu w wysokości . . . . . . % kwoty, przypadającej na rzecz (miasta, powiatowego związku samorządowego) tytułem 30% dodatku komunalnego do ceny świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych,

5) . . . .

§ 3.

Wymiar i pobór podatku inwestycyjnego uskuteczniają te same władze, które wymierzają i pobierają samoistne podatki komunalne względnie dodatki komunalne do podatków państwowych, do których wprowadzono w formie dodatku podatek inwestycyjny.

O wymiarze podatku komunalnego (samoistnego lub dodatku komunalnego do podatku państwowego) oraz o przypisanym doń podatku inwestycyjnym zawiadamia się płatnika jednym nakazem.

§ 4.

Odwołania przeciwko wymiarowi podatku inwestycyjnego wnosić należy w trybie, przewidzianym dla samoistnych podatków komunalnych

i dodatków do podatków państwowych, do których przypisano podatek inwestycyjny.

§ 5.

Nieuiszczony w przepisanym terminie podatek ściągnięty będzie w drodze przymusowej z doliczeniem kar za zwłokę i kosztów egzekucyjnych według postanowień ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721), zmienionej częściowo rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 401). W czasie obowiązywania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnem władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580), zmienionego częściowo rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 24) i z dnia 28 stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10 poz. 78), — koszty egzekucyjne pobierane będą według przepisów tego rozporządzenia.

§ 6.

Statut niniejszy wchodzi w życie po zatwierdzeniu go przez władzę nadzorczą i ogłoszeniu przez (Zarząd Miejski, Wydział Powiatowy) (wskazać sposób ogłoszenia w danej miejscowości przyjęty).

Załącznik Nr. 8.
Do okóln. Nr. 1.

Statut wzorowy o podatku od lokali na rzecz gminy wiejskiej o charakterze miejskim.

Na podstawie art. 72 ust. 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 106, poz. 884) wprowadza się pobór podatku od lokali na rzecz gminy . . . . , zaliczonej do gmin wiejskich o charakterze miejskim rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia . . . . r. . . . . (Dz. U. R. P. Nr. . . . . . , poz. . . . . .).

§ 1.

Do zapłaty podatku od lokali obowiązane są osoby fizyczne i prawne, zajmujące lokale (lokatorzy główni).

Za lokale w hotelach, pensjonatach, gospodach, zajazdach, domach noclegowych, wynajmowane czasowo na krótkie okresy nie przekraczające 3 miesięcy, przypadający podatek obowiązani są opłacać stali ich posiadacze, t. j. właściciele tychże lokali względnie ich dzierżawcy, na których imię podatek będzie wymierzany.

§ 2.

Podatkowi podlegają wszelkiego rodzaju lokale na obszarze gminy, z wyłączeniem lokali, wskazanych w § 3 niniejszego statutu.

Podatek będzie pobierany bez względu na to, czy lokal podlegający podatkowi zajęty jest przez właściciela w domu własnym, czy też został wynajęty lub bezpłatnie oddany do użytku osobom trzecim.

§ 3.

Podatkowi nie podlegają lokale, wyszczególnione w art. 3 ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o podatku od lokali (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 76, poz. 718).

§ 4.

Podstawę wymiaru podatku za dany rok podatkowy stanowi:

a) dla lokali, podlegających ustawie z dnia 11 kwietnia 1924 r. o ochronie lokatorów (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 406) — komorne, względnie wartość czynszowa, obliczone zgodnie z art. 6 pkt. 4 powyższej ustawy;

b) dla wszystkich innych lokali — komorne z roku poprzedzającego, przyczem w razie, gdy lokal w roku poprzedzającym rok podatkowy, nie był wynajęty, względnie w wypadku, gdy lokal w tym czasie zajmowany był bezpłatnie przez osobę, obowiązaną do zapłacenia podatku — wartość czynszowa. Wartość czynszową oblicza się w wysokości komornego, jakie uzyskaneby zostało w razie wynajęcia lokalu, uwzględniając położenie budynku, jego przeznaczenie, wielkość lokalu i jego urządzeń oraz inne okoliczności, mające wpływ na wysokość komornego;

c) (ewentualnie dla miejscowości letniskowych) — dla lokali, wynajmowanych przez gości sezonowych — umowne komorne (czynsz) za sezon, przyczem w razie, gdy lokal zajmowany jest bezpłatnie przez osobę, obowiązaną do zapłacenia podatku — wartość czynszowa, obliczona w sposób, wskazany w zdaniu drugiem ustępu b niniejszego paragrafu.

Zarząd gminy może w miarę potrzeby żądać danych i dowodów, mających znaczenie dla wymiaru podatku, a to zarówno od właścicieli domów, jak i od lokatorów.

§ 5.

Stopa podatku wynosi 4% podstawy wymiaru (§ 4).

Wpływ z podatku przypada w całości na rzecz gminy.

§ 6.

Podatek wymierzany jest jednorazowo za cały rok kalendarzowy i płatny jest w czterech ratach kwartalnych w ciągu miesięcy: lutego, maja, sierpnia i listopada.

Od lokali, wymienionych w ustępie c § 4, podatek jest wymierzany i płatny jednorazowo za sezon, w ciągu 14 dni po doręczeniu nakazu płatniczego.

§ 7.

Podatek wymierza i pobiera Zarząd gminny bezpośrednio od lokatorów.

§ 8.

Od wymiaru podatku przysługuje płatnikowi prawo wniesienia odwołania do Wydziału Powiatowego za pośrednictwem Zarządu gminnego, a to w ciągu 14 dni od dnia następnego po doręczeniu nakazu płatniczego.

Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia podatku w przepisanych terminach.

§ 9.

Zarządowi gminnemu przysługuje prawo udzielania — w wyjątkowych wypadkach — ulg w uiszczaniu należności podatkowej.

§ 10.

Nieuiszczony w przepisanym terminie podatek ściągnięty będzie w drodze przymusowej z doliczeniem kar za zwłokę i kosztów egzekucyjnych według postanowień ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721), zmienionej częściowo rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 401). W czasie obowiązywania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnem władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580), zmienionego częściowo rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 24) i z dnia 28 stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10 poz. 78), — koszty egzekucyjne pobierane będą według przepisów tego rozporządzenia.

§ 11.

Wykroczenia przeciwko przepisom o wymiarze i poborze podatku podlegają karze do wysokości 345,9 zł., o ile wykroczenie nie jest karalne według art. 62 — 66 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych.

§ 12.

Statut niniejszy wchodzi w życie po zatwierdzeniu go przez władzę nadzorczą z dniem ogłoszenia i obowiązuje od dnia . . . . . . roku.

Drukarnia Gaz. Adm. i P. P., Warszawa, Trębacka 11.